

Foto: Bildbyrån, Hässleholm

Hinder Sveriges främsta löpgren i OS

På bilden ovan ser vi vårt senaste hinderess Mustafa Mohamed i täten för OS-fältet i Beijing. SOF:s Tommy Wahlsten berättar i en hinderspecial om att grenen är vår tredje bästa i friidrottens OS-sammanhang och dessutom vår främsta löpgren.

Se sidorna 16-21

Arne Ljungqvist kommer till SOF:s medlemmöte 4 november se sid 6-7

ORDFÖRANDEN INFORMERAR

Vi fortsätter att få nya medlemmar – mycket, mycket roligt! Ni är alla hjärtligt välkomna!

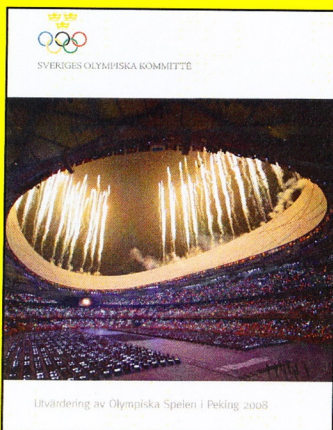
Hösten 2007 då vi var långt färre än 200 medlemmar i SOF satte styrelsen upp målet att vi skulle ha passerat 300-strecket under år 2009.

Det har vi klarat och i nummer 1/2009 skrev jag; ”vårt nya mål är nu satt till 400...med ett litet delmål att vi ska så snabbt som möjligt nå upp till 25 kvinnliga medlemmar. Idag har vi åtta.”

Vi har startat den vandringen och är nu uppe i ett tvåsiffrigt antal damer i ”församlingen”.

Ni alla medlemmar, hjälp oss att bli flera; värva någon idrottsintresserad väninna eller vän – det har ni säkert många i Er bekantskapskrets – eller ge bort en prenumeration i födelsedagspresent, julklapp eller som pris i någon egen tävling på hemmaplan!

Hänvisa gärna till att de kan gå in på vår hemsida www.sok.se/olympiskhistoria/sof och läsa mer om vår förening. Du hittar även vår hemsida via SOK:s första sida och klicka sen vidare på ”olympisk historia”. Där under finns SOF!!

Jag hoppas att Ni alla har fått hem i Er brevlåda ”Utvärdering av Olympiska Spelen i Peking 2008” (bilden t.v.)

Den skickades ut av vår specielle ”medlemsvårdare” i styrelsen Bengt Ekstedt i början på september!

Höstens medlemsträff har vi onsdagen den 4 november. Till vår stora glädje kan vi hälsa Arne Ljungqvist välkommen som kvällens gäst!

Dopingfrågor är alltid aktuella, tyvärr. Kanske damernas 800 meter i senaste VM också kommer upp på dagordningen!

Ta gärna med en bekant - som kan vara en presumtiv SOF-medlem – och kom till medlemsmötet!

En fin inkörsport till vår förening för jag tror på en mycket givande kväll, där vi dessutom får möjlighet att smaka på vår klubbmästare Börje Larssons eminenta hälsobuffétallrik! Se annons i tidningen – glöm inte att anmäla Er i förväg!

Som avslutning vill jag passa på att tacka vår redaktör Thord Eric Nilsson och vår vice ordförande Tommy Wahlsten för det massiva arbete Ni lägger ner på varje Bulletinproduktion! (Jag har kopior på deras mailskickande till varandra inför varje pressläggning – en imponerande mängd!)

Bästa medlemmar – hoppas att den här tidningen ska ger Er en myckenhet av trevlig läsning!

Tomas Persson

Nya medlemmar i SOF - se sidan 31
Flera olympier är medlemmar - se sidan 32

SOF-bulletinen

**Organ för Sveriges
Olympiahistorikers
Förening.**

**Föreningen bildades
3 mars 1986.**

**Nr 3 2009 är nummer 80
räknat från start.**

**Redaktör och ansvarig
utgivare:**

Thord Eric Nilsson
thorderic.nilsson@op.se

Pressläggning 28 sept

**Nästa nummer kommer
i december**

Detta nummer innehåller

2	Ordföranden informerar
<i>Tomas Persson</i>	27	Kongress och IOK-session
<i>Ove Karlsson</i>
3	Styrelse, innehåll mm	28	Kretslopp redan för
100 år sedan
<i>Owe Fröberg</i>
4	Redaktörskommentar
<i>Thord Eric Nilsson</i>	31	19 nya SOF-medlemmar
5	OS-stadion räddad
<i>Tomas Persson</i>	32	Många olympier i SOF
6	Arne dopingjägaren
<i>Thord Eric Nilsson</i>	33	Björn Walden har
avlidit: <i>Tomas Persson</i>
8	Anne-Marie minns
München 1972
<i>Anne-Marie Nenzell</i>	34	Den olympiska familjen
Jubilärer 34 - Avlidna 39
<i>Tommy Wahlsten</i>
11	Wolfs funderingar
<i>Wolf Lyberg</i>	40	Torsten Lindberg guldmål-
vakt och mästertränare
<i>Olle Dahlin</i>
14	Guld-Petrus 85!
<i>Tommy Wahlsten</i>	41	Special Olympics moder
<i>Conny Lindell</i>
16	Olympisk hinderspecial
<i>Tommy Wahlsten</i>	42	Simbilder efterlyses
22	Smått och gott	43	OS-annolika historier (bok)
Helena fick Victoriapriset
24	Vancouver är redo	44	Vem sade vad ?
25	Vancouver-programmet		

SOF:s styrelse

Ordförande: Tomas Persson,
Bredmangatan 7B, 752 24
Uppsala
018-50 39 03 (b)
070-147 21 53
t.l.persson@hotmail.com

Vice ordförande: Tommy
Wahlsten, Lillegårdsvägen 19,
541 42 Skövde
0500-48 16 66 (b)
0705-39 80 42
tommy.c.a@telia.com

Kassör: Äcke Ohlsson, Blom-
mensbergsvägen 178, 126 52
Hägersten
08-744 45 71 (b), 08-699 63
58 e. 08-556 068 92, *acke.
ohlsson@bordtennis.rf.se*

Sekreterare: Örjan Westberg,
Konstgutarvägen 10, 121 44
Johanneshov
08-815670 (b), 08-6996354,
0708-62 73 04,
*orjan.westberg@bordtennis.
rf.se*

Ledamöter: Bengt Ekstedt,
Aspstigen 6, 168 69 Bromma
08-26 99 72 (b)
08-739 50 50,
bengt.ekstedt@bredband.net

Börje Larsson, Skogsövägen
12 C, 133 33 Saltsjöbaden
08-7170911 070-3280019
a-c.konsult@telia.com

Redaktör SOF-bulletinen:
Thord Eric Nilsson, Hjortron-
vägen 19, 831 62 Östersund
063-512433 (b)070-5124335
thorderic.nilsson@op.se

SOK:s representant::
Björn Folin, Storängens
strandväg 20, 131 41 Nacka
08-7165132 (b)
08-402 68 05 (SOK)
0708-55 93 57,
bjorn.folin@sok.se

Hedersordförande:
Ture Widlund Torsgatan 56,
113 37 Stockholm

Föreningens plusgiro: 54 14 10-7

REDAKTÖRENS KOMMENTAR

Ingen ände på eländet ?

Finns det någon ände på dopingeländet undrar jag. En högaktuell fråga både med tanke på stundande vinter OS och det faktum att dopingjägaren och experten nummer ett, Arne Ljungqvist, gästar vårt höstmöte.

I de två sporter som jag under mitt halva journalistiskekäl ägnat litet extra tid, friidrott och skidor, är dopingproblematiken ungefär lika stor. Det är klart fler fall i friidrott än skidor, men så är den sporten desto större, liksom även frestelsen av stora pengar. Den mest systematiserade dopingen började redan på 70-talet. Inte bara i DDR och Sovjet, utan även i Finland. Förbuden kom sent, kontrollsystemen var bristfälliga och kontrollerna dessutom glesa. I många fall är det rena erkännanden som - utöver misstankarna - bekräftat den tidiga förekomsten.

Kulmen av avslöjanden kom för skididrottens del vid skid-VM i Lahti 2001 och OS 2002. Men tänk hur många fula fiskar som slunkit genom maskorna åren innan. För längdskidåkning är blodddoping effektiv.

Efter skandalen i Salt Lake City med Mühlegg, Lazutina, offrade österrikiska B-åkare med flera, gick jag igenom ett decenniums medaljörer inom längdskidsporten. 55 procent av medaljörerna var sådana som åkt fast för doping eller som vi starkt misstänkte. Bara misstankar räcker förstås inte juridiskt, men de flesta misstankar - och fler än de - bekräftas med tiden.

Vid OS i Turin var det ingen som åkte fast, men polisens raid mot Walter Mayer med flera i det österrikiska laget var väl grundad. Mycket talar för att Österrike gått in för den gamla (o-) hederliga blodddoping som är svårare att avslöja än olika former av epo-doping. Christian Hoffmans namn nämns i de senaste dopingnyheterna från Österrike. Inte precis överraskande med tanke på hans jojo-resultat i tävlingar som inte är mästernskap.

Det kändes litet skrattretande när dopingdiskade Johann Mühleggs tremilsguld 2002 övertogs av Christian Hoffman och Hoffmans landsman Mikhail Botvinov fick silvret.

Sådana resultat får liksom femmilstoppen vid VM i Ramsau 1999 (Myllylä, Veerpalu, Botvinov) får en att fundera om det är någon mening att skriva

analytiska referat. Österrike vann förresten herrstafetten vid detta VM och det var inte enda hemmaskrällen.

Men är det ändå inte slut nu, undrar man. Inte alls, titta på de ryska skidåkare och skidskyttar som åkte fast förra vintern. Kanske är de ändå bara toppen av ett isberg.

Nej, tyvärr får jag nog fortsätta att ifrågasätta resultat så länge jag lever. Och fortsätta kräva hårdare straff - livstid - för dem som inte accepterar reglerna.

Min kamp har även förts mot höghöjdshuset som för många bara var ett sätt att maskera epo-doping. Jag är glad att jag medverkade till att ett planerat sådant hemma i Jämtland aldrig blev av. De svenska och norska som blev till är, tack och lov, skrotade.

Ett närliggande problem är den sydafrikanska 800-meterskometen Caster Semenya. Många som tror de är damernas riddare förfasar sig över hur man kan ifrågasätta hennes rätt att tävla bland damerna. Men vad säger damerna själva? Normalt kan kvinnor prestera c:a 85 procent av männens resultat i friidrottens grenar. Är man av "mitten mellan" kön kanske man når upp i 90 - 95 procent. För sådan finns tyvärr ingen egen klass.

Visst var det olyckligt för Semenya att hon släpptes fram och fick schavottera i VM. Sydafrikanska förbundet får ta den kritiken.

Hon får sannolikt behålla sina medaljer, precis som Stanisława Walasiewicz (OS 1932 och 1936). Först när hon, som amerikaniserade Stella Walsh, blev skjuten vid ett rån, avslöjade obduktionen hennes svårdefinierbara könstillhörighet.

IAAF måste återigen ta tag i den känsliga könsfrågan. Det måste finnas gränsdragningar precis som det gör när det gäller doping.

Till sist ett glatt och ett trist budskap. Stockholms Stadion blir kvar som friidrottsarena. Sunda förnuftet fick råda.

Trist däremot att vår tidigare ordförande, trivsamme Björn Walden, inte längre finns bland oss.

Thord Eric Nilsson

Protesterna gav resultat

Stockholms stadion räddad

Som den minnesgode läsaren av SOF-Bulletinen 2/2009 kommer ihåg så fanns vårt uttalande – som vi sände till kommunstyrelsen i Stockholms stad – med där under rubriken ;

”Bevara Stockholms stadion som arenan ser ut idag”

I mitten på augusti så fick jag hem till min brev-låda ett kuvert som det stod ”Stadshuset Stockholms stad” utanpå.

Citat ur brevet;

”SOF REMISSVAR PÅ STOCKHOLMS STADIONS FRAMTID

Hej!

Jag heter Fredrik Sundqvist och arbetar på finansroteln med bl.a. idrotts- och arenafrågor.

Jag vill till att börja med tacka för ert betänkande gällande stadion och samtidigt beklaga att jag inte bekräftat tidigare att vi tagit del av ert remissvar.

Era och andras synpunkter har varit vägledande för oss under vårens arbete med stadions framtid. Vi hoppas snart kunna presentera en inriktning för

stadions framtid.”

Madeleine Sjöstedt är kultur- och idrottsborgarråd i Stockholms stad och en av dem som vi adresserade vårt remissvar till.

Den 2 september skrev Madeleine Sjöstedt i SvD, DN och på sin egen webbsida;

”I vintras var huvudspåret i arbetet att undersöka förutsättningarna för att bygga om Stockholm stadion. Under våren presenterades ett antal förslag för hur arenan skulle kunna moderniseras.

Sedan dess har staden och Djurgården fotboll studerat de olika förslagen och undersökt förutsättningarna för att skapa en modern elitarena för fotboll på Stadion. Vad såväl Djurgården som staden har kommit fram till är dock att det inte är möjligt.

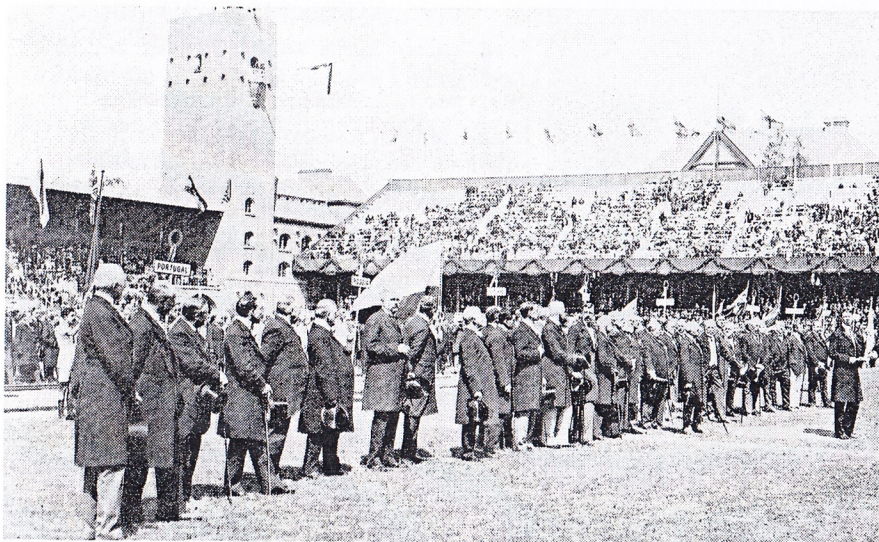
Stadion är inte en fotbollsarena från början och hela konstruktionen är snart hundra år gammal. Det kommer aldrig att bli en förstklassig fotbollsarena. Vi måste nu tillsammans rikta blickarna åt något annat håll.”

Det verkar alltså som om Stockholms Stadion får förbli ”som arenan ser ut idag” även i framtiden!

Roligt – om och när – beslutsfattare lyssnar på de som besitter sakkunskap i en specifik fråga!

Tomas Persson

Stockholms stadion vid OS-invi- gningen 1912. En histo- risk anläggning.

”En dopingfri idrott - vision eller realistisk möjlighet?”

Få personer i världen är så förknippade i kampen mot doping som Arne Ljungqvist. Det kommer alltså att bli högintressant för oss SOF-medlemmar att lyssna på hans föredrag om en månad. Är en dopingfri idrott realistiskt eller bara en vision?

Dopingen har också en central roll både i titeln och innehållet i den bok som utkommit om Arne Ljungqvist liv. En öppen hjärtig och ytterst läsvärd bok, baserat på bandade intervjuer med Arne.

Kampen mot doping har varit viktig och jag minns hans rakryggade hållning i fallet Linda Haglund. Därför förväntades av den nye ordföranden i Friidrottsförbundet, Hans Holmér, att den förre ordföranden, Arne Ljungqvist, skulle göra som så många nationer gör med sina dopingavslöjande. Att med näbbar och klor försvara ”misstaget”.

Arne agerade som den internationella ledare han är, men det var nog inte alla som då in-

såg att det var ett drag som gynnade svenska intressen. Genom åren har det visat sig att hårdare kamp mot doping ger bättre svenska resultat både i internationella mästerskap och landskamper.

Det finns väl ingen svensk idrottsledare som verkat på ett så brett fält som Arne Ljungqvist. Närmast jämförbar är väl Sigfrid Edström som hade presidentroll både i IOC och IAAF, organisationer som Arne också haft viktiga roller i om än inte som högste president. Men i gengäld har Arne varit skicklig ordförande både i Riksidrottsförbundet och Svenska friidrottsförbundet.

Även om uppdragen trappas ned i rask takt fram emot 80-årsdagen den 23 april 2011 så är Arne flitigt i farten. Vi är tacksamma för att hans kalender hade ett blankt utrymme onsdagen den 4 november 2009

Thord Eric Nilsson

Arne Ljungqvist

hade en kort karriär som höjdhoppare med SM-guld (1,96) 1952. OS-starten 1952 gav en 15:e plats med 1,90. Hans personliga rekord blev 2.01.

Ledarkarriären inleddes i Studenternas IF. 1973-1981 var han ordförande i Svenska Friidrottsförbundet, 1991-2001 ordförande i Riksidrottsförbundet.

Han har även varit vice president i internationella friidrottsförbundet (IAAF). Dessutom ledamot av medicinska kommittéerna i IAAF och IOC. 1994 efterträdde han Matts Carlgren som en av två svenska ledamöter av IOC.

Han är professor i medicin och var verksam på Karolinska samt var även rektor för GIH 1992-1996. 2009 tilldelades han vid Idrottsgalan Idrottsakademins hederspris och blev samma år hedersdoktor vid det engelska universitetet i Loughborough (bildden längst upp på sidan - från SOK)

Arne Ljungqvist i skottgluggen vid presskonferensen efter det att dominanten Johann Mühlegg åkt fast för doping vid OS i Salt Lake City 2002

Foto: Thord Eric Nilsson

35 års kamp mot doping

SOF har medlemsmöte

onsdagen den 4 november kl 18.00

IOK-medlem, SOK-medlem, professor i medicin, medlem i IOK:s medicinska kommitté, vice ordförande i World Anti-doping Agency, svensk mästare i höjdhopp - alla epitet gäller för kvällens gäst,

Arne Ljungqvist!

Arne kommer att i första hand prata om arbetet runt dopingproblematiken inom idrottsrörelsen. Möjligheter till frågestund finns också!

Klubbmästaren Böje Larsson erbjuder traditionsenligt en fin "hälsotallrik" inklusive dricka för 100 kronor. (Hälsotallrik kan bäst förklaras som en mycket "matig", nyttig buffé som får plats på en tallrik!)

Plats för mötet är SOK:s lokaler på Stockholms stadion.

Välkomna!

Obligatorisk anmälan i förväg om Ni önskar få en hälsotallrik vid mötet. Anmäl Er senast den 2 november till Tomas Persson. T.L.Persson@hotmail.com eller 070-1472153

Mitt olympiska minne

Anne-Marie Nenzell

Anne-Marie Nenzell, Stockholm, är född i Sundsvall. Nu arbetar hon som journalist vid Avesta Tidning. Vid OS i München 1972 sprang hon 1500 meter på tiden 4.16,7 i försöken.

Det är som att se ut över ett dimhöljt landskap när jag tänker tillbaka på München-OS för 37 år sedan. Minnena spelas upp som öar i dimman.

- Utprovningen på NK av de gula OS-kläderna och den blå mockajackan.

- De sista träningsrundorna före avresan i Uppsalas parkskogar.

- Ankomsten till Münchens flygplats med id-kontroll, fotografering - och överraskningen över mitt att ID-kort blev klart ögonaböj.

- Jim Ryuns imponerande tempolopp på träningsarenan. Han som var storfavorit på 1500 meter. Han föll bokstavligen bort redan i försöken efter att ha blivit trampad.

Bara glimtvis kommer jag ihåg jag mitt försökslopp på 1500 meter. Den långa väntan inför start med 10-12 konkurrenter i ett litet rum under läktaren på kortsidan vid målgången.

När vi till slut släpptes in på innerplan, gick starten direkt. Ingen chans att känna på banorna i någon rush. Jag gick upp och drog de första två varven eftersom tempot var lägre än lågt för klungan direkt efter start.

När jakten på placeringar satte igång på allvar ett varv före mål minns jag bristen på kraft att svara fullt ut. Och min desperata kamp mot lufttrampet, drivet i steget som inte ville komma.

Resultatet i mål var jag inte nöjd med. Utslagen och över en sekund från mitt årsbästa tidigare den sommaren, som då blev svenskt rekord.

Nu ser jag det jag inte såg då. Kampen den säsongen mot överträningens lömska symptom

som man tror sig bota med mer träning. Mina resultat under OS-säsongen gick åt rätt håll, men spänsten, styrkan, lättheten och språnget i resultatutvecklingen infann sig inte.

Vad är det som avgör för att kroppen ska svara på den kapacitet som man vet finns där med all träning som investerats? Är det någon som kan svara på det vetenskapligt än i dag? Om man nått toppformen vet man bara under själva loppet.

En känsla av topprim före ett lopp kunde vara falsk och innebära ett mediokert lopp. En plustig känsla och ångest före start kunde leda till det verkliga toppresultatet.

Ett skott i natten

Natten efter mitt försökslopp den 4:e september hade jag svårt att sova.

Tankar och bilder blandade med grubbel över loppet tillsammans med illamående över en tilltagande förkylning lämnade mig ingen ro.

- Ett skott!

Det var så tydligt, ljudet av skottet som skar genom tystnaden.

Och jag tänkte på Skanåker som ju hunnit ta guldmedalj tidigare under OS. Är han ute och skjuter, tänkte jag galghumoristiskt innan jag till slut somnade in.

Tystnaden fortsatte ju att vara lika kompakt på den

från storstaden München avses belägna OS-by:n.

Det var först på morgonen, när jag och min rumskamrat Inger Knutsson skulle ta oss ut på radhusgränden till vår etagelägenhet (blivande studentrum efter spelen), som vi blev varse om vad som hänt.

En vakt gestikulerade till oss i änden av gränden angränsande till det höga staketet som omgav dambyn.

- Ned, ned, visade han med armarna.

Vi tog oss hukande bort från gränden mot dambyns centrala, lite öde piazza.

Väl uppe i den stora frukostsalen såg vi friidrottsledarna Arne Ljungqvist och Bertil Larsson vid ett av de långsmala frukostborden.

De berättade vad som hade hänt och visade en artikel på två spalt med senaste nytt ur en lokaltidning om att israeliska idrottsmän hade tagits som gisslan i en av lägenheterna som tillhörde den israeliska truppen.

De befann sig bara 10-talet meter ifrån vår lägenhet med balkongen belägen alldeles intill det avsnitt av dambyn där vår radhusgränd låg - men med ett stängsel emellan.

Olympisk paus

Den här dagen, den 5:e september, tog spelen paus. Den svenska truppen reste med buss till Garmisch Partenkirchen med linbanefärd upp till toppen av berget med dess friska luft och högresta granskog.

När vi kom tillbaka från utflykten slog en tryckande stämning emot oss i OS-by:n. En dov oro låg som ett magnetfält över det torg i byn där ett stort TV-rum för oss atleter låg bakom jättelika skyltfönster. Vi stod och låg på nälfiltmattegolvet för att se på tysk TV som följde gisslandramat.

Men det var först när jag ringde till mitt föräldrahem i Sundsvall fick jag reda på vad som hade hänt. En terrorgrupp vid namn Svarta september hade tagit åtta israeler som gisslan för att utväxla dem med palestinska fångar i israeliska fångelser. Egyptens president Anwar Sadat hade ställt upp som medlare för att få en lösning på dramat.

Tidigare under kvällen hade jag sett Bo Holmström rapportera om händelserna på en balustrad i byn intill olympiabyns stora fanborg där flaggorna lystes upp av eftermiddagssolen.

Det var där i närheten som friidrottsförbundets ordförande Matts Carlgren gjorde sitt kritiserade uttalande om att allt var bra med den svenska OS-truppen. Holmström hade ju frågat om gisslandramat som på-

gick bara några tiotal meter bort från där de stod.

Ny kväll och natt med helikopterån

På kvällen sökte jag mig till TV-rummet - ensam svensk vad jag minns. När mörkret föll hördes helikoptrar närma sig. En av dem gick ned med ett kraftfullt dån på andra sidan husraden mittemot där olympiabyns huvudentré var belägen.

Ristningarna i byggnaderna, skallrandet i glasrutorna till TV-rummet och rotorbladens svischande urskiljdes bara några meter bort. Samtidigt visade teven (i svartvitt på den tiden) hur hubschraubern/ helikoptern landade mellan taken.

När helikoptern lyfte stegrades dånets till en osannolik ljudnivå när den piskade luften runt sig. När crescendoet var över försvann helikoptern överraskande snabbt utom hörhåll. Och en olycksbådande tystnad bredde ut sig. Tystnaden var påtaglig också oss aktiva emellan när vi bröt upp från TV-rummet. Några samlades i små grupper och talade med varandra innan de skingrades.

Det var svårt att tyda vad som sades på tyska i stackato under TV-sändningen, men efter koll med dem som satt omkring mig fick jag klart för mig att den israeliska gisslan i samma stund hade förts iväg med helikoptern tillsammans med sina gärningsmän.

Den olympiska byn låg inte på marknivå utan en våning upp. På undervåningen kördes alla transporter. Och det var via det transportnätet gisslan och terroristerna hade förts till helikoptern.

Innan jag somnade hörde jag en helikopter igen på avstånd över OS-by:n. Jag minns den isande känslan, fasan, som spred sig upp genom ryggmärgen.

Absurd och förbryllande

På morgonen efter besannades farhågorna. Alla i gisslan och alla terrorister hade dödats i ett misslyckat ingripande av prickskyttar på den militärflygplats där helikoptern med sin gisslan mellanlandade på väg mot Egypten.

När vi åkte spårvagn in mot München hittade vi en tidning som låg övergiven på ett säte. Där fanns bilder på de dödade terroristerna i illa tilltygat skick.

Olustig blev också den ceremoni som jag tillsammans med några andra svenska olympier deltog i tillsammans med israeliska idrottsmän och kvinnor senare samma dag.

Tagna av stundens allvar stod vi stumma tillsammans med ett tiotal söndergråtna israeler på innerplan. Vi

svenskar skulle symbolisera de övriga olympierna vid sorgeceremonin, om jag minns rätt.

Det absurda i situationen var mest påfallande. Högt uppe på huvudläktaren satt en grupp olympiska dignitärer med IOK:s ordförande Avery Brundage i spetsen och ledde en ceremoni nere på innerplan. I vårt perspektiv såg de ut som en grupp svarta skalbaggar i ett övrigt tomt stadion.

Brundage, minns jag, beklagade i sitt tal det fruktansvärda som hänt, men efter sorgemusiken kom det magstarka beskedet att spelen skulle fortsätta.

På behörigt avstånd i tid och rum från de sörjande var det beslutet nog det rätta. Men det kändes inte så där och då.

En sak förbryllade mig apropå det skott jag hörde.

När jag var på plats uppgavs det bestämt att inget skott skulle ha avlossats när palestinierna bröt sig in i den

israeliska förläggningen.

Först tio år senare när jag läste ett minnesreportage om attentatet framgick det att så var fallet. En israel hade skjutits ihjäl på natten.

Nu har jag förstått att Oliver Stones film visar att två skott avlossades.

I min sömnlöshet den natten mot den 5:e september, bara 10-15 meter från stormningen av israeliska förläggningen, kan jag garantera att det bara var frågan om ett skott.

Det hördes väl även om det nog var avlossat med ljuddämpare.

Min mors reflektion dåförtiden står sig än. Logotypen för Münchenolympiaden var förvillande likt ett skotthål.

Vid det hus där Israels OS-trupp inkvarterats finns en minnestavla uppsatt med namnen på de elva olympier som dödades. Även vid Olympiastadion och flygplatsen Fürstenfeldbrück finns också minnesmärken. Av de elva dödades två redan vid dramats början, resten i helikopterna i samband med de tyska fritagningsförsöken på flygplatsen. Där dödades också en västtysk polis och de fem terroristerna. På minnestavlan ovan står på både tyska och hebreiska: I den här byggnaden bodde under de olympiska sommarspelen 1972 Israels aktiva från 21 augusti till 5 september. Den 5 september drabbades följande av en våldsam död. Vi hedrar deras minne. Foto från Wikipedia

Wolfs

funderingar

OS-SVITEN NÅGORLUNDA RÄDDAD:

Vinter-OS – fast inte som journalist – samt en gnutta av sommarspelen

Brukar ofta påpeka hur tillfälligheter spelat in i mitt liv. Det gjorde de verkligen detta olympiska år 1956 då egentligen min svit av närvaro vid Olympiska Spel borde ha avbrutits. Det som hänt var att tiden på Idrottsbladet som heltidsanställd journalist var över och mina pinaler flyttats över till Nilssons Maskin, dock med tillåtelse att även fortsättningsvis skriva artiklar för IB.

Tillfälligheten i fallet Cortina-OS var att mina språkkunskaper togs i anspråk av Ernst Nilsson AB (sedermera Bilia) - till vilket "mitt" företag var ett dotterbolag – för att följa med några tekniker till Fiat-fabriken i Turin. Förutom min språkkunskap fanns också som "dörröppnare" min mångåriga vän, den legendariske Vittorio Pozzo (1) som fört Italien till två segrar i fotbolls-VM och i OS 1936.

Efter avslutat värv i Turin och beväpnad med ett presskort blev det därför ett kärt återseende med Cortina som jag besökt under krigsåret 1941 i samband med mitt första stora utlandsreportage

– då om skid-VM (2). Inkvarterades nu t.o.m. på samma hotell som då – Grande Albergo Savoia – där vi svenska pressmän (3) då gjort succé som gästattraktion med våra högljudda telefonrapporter från kabinerna i hallen.

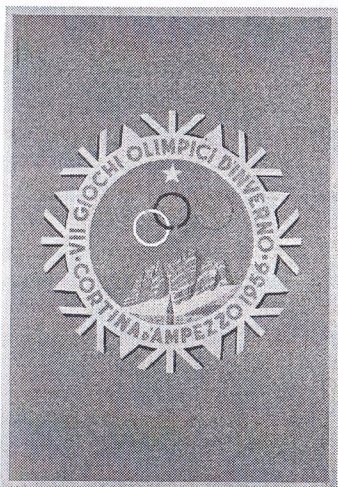
Nu 1956 blev det inte så många dagars besök men så mycket stod klart att vi efter Oslo-fiaskot 1952 kunde konstatera att vi åtminstone på skidor och skridskor kommit tillbaka.

Sven Låftman (4) hade verkligen lyft fram skridskon ur det fördolda och Sigge Bergman (5) – skidornas outtröttlige eldsjäl – hade fått fram nya starka kort. Inte så underligt att Cortina på många sätt framstår som vårt bästa vinter-OS någonsin om vi betänker att konkurrensen var en helt annan nu jämfört med 1948.

Emot alla tips gjorde Italien med, som det sades, "obegränsade resurser" fantastiska spel på alla vis. Publik tillströmningen var möjligen ett undantag då intresset verkade minimalt men så hade arrangörerna ställt till det med trafikrestriktioner som gjorde Cortina nästan oåtkomligt.

Naturligtvis hände ett och annat på invigningen – typiskt obekymrat kom den italienske statschefen (6) tio minuter för sent och vi alla på pressläktaren såg redan 200 m innan det skedde att mannen med facklan, skridskoåkande Guido Caroli (7), skulle råka illa ut och köra på den mikrofonsladd som dragits rätt över isen där han kom åkande.

En svensk utanför OS-truppen kom f.ö. att spela en stor roll i organisationen nämligen ismakaren Gösta Nilsson (8). Denne söderkis kom på den geniala idén att lägga skridskobanan på en sjö.

För att förhindra is-sprickor lät han såga upp en 25 cm bred ränna runt tävlingarna i själva verket hölls på ett isflak – en verklig innovation.

Under mina forskningar ca 35 år senare försökte jag lokalisera arkivet för

detta vinter-OS. I Rom sade det mäktiga CONI (Italiens olympiska kommitté) att handlingarna skulle finnas i Cortina medan bergsborna bestämt hävdade att de fanns i Rom.

I samband med en statistikerkonferens i Florens kontaktades CONI och då särskilt IOK-ledamoten Giorgio de Stefani (9) – en gång berömd tennisspelare.

Det var fritt fram och jag släpptes in i ett gigantiskt arkiv med hundratals stora stålskåp med papper men inte på något skåp fanns det antecknat vad innehållet var. Uppenbarligen hade ingen tittat i detta arkiv på många år – det låg lager med kolsvart damm överallt. Det kändes som ett mirakel att hitta inte bara Cortina-arkivet utan också det från Rom 1960. När jag triumferande kom upp till de Stefano med ett fång av pärmar med alla anmälningarna till Cortina trodde nog hans sekreterare att jag var en sotare. Min en gång prydliga skjorta var svart och eftersom jag haft en näsduk knuten över mun och näsa runt huvudet hade jag ett vitt band över ansiktet. CONI ordnade raskt med en T-shirt och en träningsoverall och de var nog glada att handlingarna kommit till rätta utan alltför stort besvär.

Ryttar-OS 1956 i Stockholm

Naturligtvis kunde det inte för en industrianställd bli tal om att ge sig iväg till Melbourne och sommar-OS så där var jag alltså inte. Dä-

remot bevistade jag ryttar-OS i Stockholm och det var ju en del av sommar-OS. Ryttartävlingarna hade flyttats till Sverige p.g.a. de stenhårda karantänbestämmelserna i Australien. När jag långt efteråt haft möjlighet att ta del av de olympiska protokollen är det snudd på otroligt att det gick nästan två år innan någon ens kom in på det hinder som förelåg.

Beslutet att bryta ut ryttartävlingarna fattades med stor vända och IOK var faktiskt inne på att flytta spelen i sin helhet vilket bl. a. ledde till att den australiensiske IOK-ledamoten häpet utbrast:

- Inte kan ni väl ta Spelen från oss bara för några hästars skull ? !

Gissa om de orden satte fart på diskussionerna – ryttarnationernas ledamöter skummade av ilska över denna förolämpning. Det var lord Burghley (10) som räddade kvar OS i Melbourne. Han påpekade för alla paragrafryttare att IOK faktiskt brutit mot sina egna regler så sent som i London.

Nu skall ingen tro att Stockholm fick ryttartävlingarna utan konkurrens. Vid möte i Athén tilldelades "vi" tävlingarna efter en omröstning där Stockholm fick 25 röster, Paris 10, Rio de Janeiro 8, Berlin och Los Angeles vardera 2.

Ingen ångrade nog det beslutet eftersom ryttar-OS blev en enastående framgång både organisatoriskt, ekonomiskt och idrottsligt. Bo Lindman (11), vår gamle moderne femkampare, höll i trådarna på ett mästertligt sätt och hade t.o.m. tur med vädrets makter vid invigningen då det åskregn som vräkte ner upphörde en halvtimme innan festligheterna började och solen sken magnifikt på ett praktfullt skådespel.

Tävlingarna fick dock ett makabert inslag under fälttävlingens onormalt svåra terrängbana som ställde höga krav på hästarna. Det gick så illa att en av de svenska hästarna – Iller riden av Asker (12) – måste avlidas efter att ha brutit benet.

Nå Melbourne (13) då?

Det jag minns allra bäst från den tiden är allt trubbel med bojkotter som tog fart genom Ungern-krisen och Mellan Östern-problemen. Den stora idrottsnationen Ungern fanns trots allt på plats genom IOK:s försorg medan nationer som Holland, Schweiz och Spanien föredrog att stanna hemma.

Ett 30-tal av de ungerska idrottsmännen som var med "hoppade av" och försvann till länder runt om i världen där de betytt mycket för dessa nationers idrott. I Sverige har vi ju ett strålande exempel i fäktnästaren Béla Rerrich (14)!

Vi som på avstånd följde händelserna häpnade nog allra mest över brottningsens domarskandaler och snåriga regler. Min klubbkamrat (Djurgården alltså) Edvin Vesterby (15) fick order om att lägga sig platt på rygg i slutmatchen mot en ryss (16) och på det viset räddade han silvermedaljen på bekostnad av en rumän (17).

Fotnoter tillagda av Tommy Wahlsten:

1) Vittorio Pozzo, 860312-681221. Tränare för Italien som vann VM 1934 och 38 samt OS 36

2) se SOF-Bulletin nr 1/2009, sid 13, där Wolf berättar om Bragden i Cortina 1941

3) Oscar "Glokar Well" Söderlund (ST) Rudolf "R:et" Eklöw (Nya Dagligt Allehanda) "O'Kay" Lidström (AB), Sven Hansson (Sydsvenskan) Nils Horney (Socialdemokraten) Henrik Hahr (SvD-korrespondent från Rom)

4) Sven Låftman, 871216-770705. Lång ledarkarriär även internationellt. Tävlade i OS 1908 på 200 och 400 m.

5) Sigge Bergman, 050731-010106. Lång ledarkarriär även internationellt. Se även artikel i SOF-Bulletin nr 4/2008 – sid 31

6) Giovanni Gronchi, 870910-781017, var president i Italien 550511-620511.

7) Guido Caroli, 270509- . Han gjorde fem starter i skridskons 500-10000 m under tre OS, 1948-56. Bästa placering var 28:a på milen i Oslo 52 (då Carl-Erik Asplund tog brons) men å andra sidan var Guido då sist i mål av de som fullföljde.

8) Gösta Nilsson, vaktmästare på Enskede IP, Johanneshovs IP och Isstadion. Sven Andersson från Bofors CK, f. 210821, berättade så här på ett idrottscafé i Karlstad 5 april 2006: Distanserna kördes på naturis på sjön Misurina och för att undvika sprickbildning i isen beslöt ismakaren, svensken Gösta Nilsson, att såga en 60 centimeter bred ränna runt ovalen. Där låg sedan banorna och flöt. - Vi slapp sprickorna men isen stod inte emot solen. Den blev sörjig och jobbig, främst för oss som tävlade i de

sista paren. Sven hade någon vecka före spelen i Cortina åkt milloppet snabbare än någon svensk före honom. Formen var på topp men isen satte stopp för värmländska funderingar på en framskjuten placering. Sven kom 13:e på milen med 17.13,5 när Sigge Eriksson vann guld på 16.35,9

9) Giorgi de Stefani (040224-921022) IOK-ledamot 1951--92 (exekutivkommittén 1964-67), president i Internationella tennisförbundet 1955--56. 1962--63 och 1967--69. Flerfaldig italiensk mästare i tennis som vann 44 av 66 Davis Cup-matcher. Sin största framgång noterade han 1932 då han nådde singelfinalen i Grand Slam-turneringen Franska mästerskapen där han ställdes mot den franske "musketören" Henri Cochet. Fransmannen vann mötet med 6-0, 6-4, 4-6, 6-3.

10) Lord Burghley eller David Burgley (050209-811022) som han hette när han vann guld för Storbritannien på 400 m häck i OS 1928 i Amsterdam. Han var också med i stafettlaget som tog silver i Los Angeles 1932.

11) Bo Lindman, 990208-920730, vann guld i Paris 1924 och sedan silver 1928 och 1932.

12) Johan Asker, 150422-001214, tävlade för Malmö RK när han var med i fälttävlan 1956.

13) Spelen i Melbourne hölls 22.11-8.12 14) Béla Rerrich, 171126-050624, fäktades för Ungern i tre OS, 1948-56. Tog silver 1956.

Efter att ha lämnat Ungern hamnade han i Sverige och 1959 var han med att bilda fäktsektionen inom Djurgårdens IF och han blev därefter framgångsrik tränare för svenska OS-fäktare och moderna femkampare.

15) Edvin Vesterby, f. 1927-10-23, var 4:a 1952 och 1960 men tog silver 1956 i bantamvikt.

16) Konstantin Vyryupayev, f. 1930-10-10.

17) Francisc Horvath, f. 1928-10-19. Brottades i fjädervikt 1952 och förlorade då mot Gunnar Håkansson som avled nu i augusti. Se annan plats i denna bulletin.

Petrus, 85, tog guld i hemma-OS

av

Tommy Wahlsten

Petrus Kastenman från Skövde, men sedan några år boendes i Stenstorp (mellan Skövde och Falköping), fyllde 85 nu i augusti och vi vill här uppmärksamma hans karriär som gav Sverige en gulmedaljör i de olympiska ryttartävlingarna i Stockholm 1956.

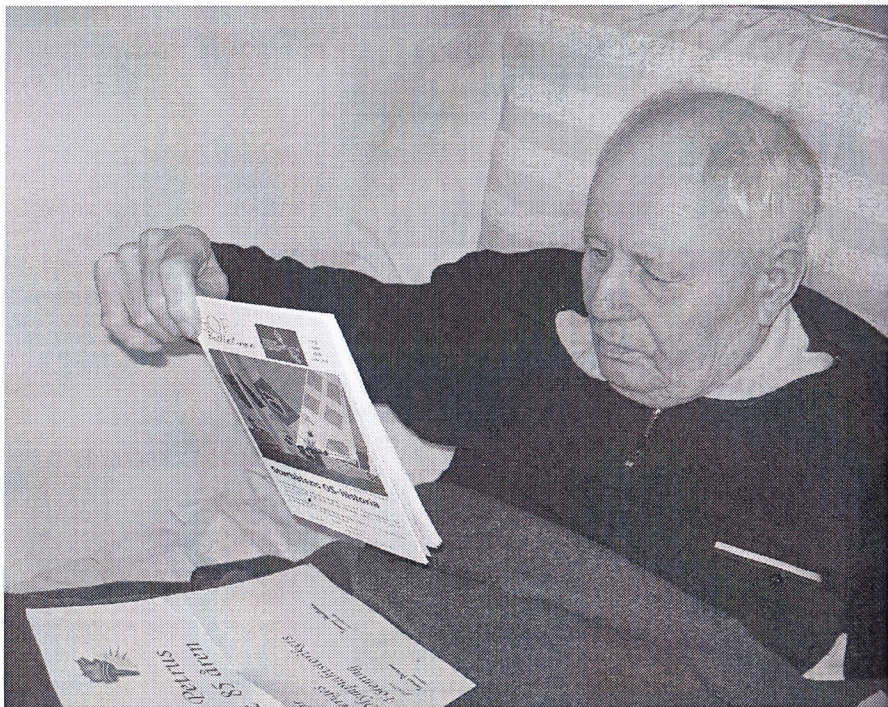
Vi väljer här att citera texten från boken *Wästgöten i OS*, sammanställd av Harald Jakobsson och med texter bl.a. även av Mats Segerblom, Hasse Hellbrand och SOF-medlemmen Thure Petersson - utgiven av Westgöta Idrottshistorska Sällskap 1990.

Regnet räddade oväntat guld

1. Ovanligt hårda karantänbestämmelser i Australien.
2. Ovanligt mycket regn i Stockholmstrakten sommaren 1956.

Detta är, förmodligen, två orsaker till att Petrus Kastenman från Skövde idag har en olympisk gulmedalj i sin prissamling. Den tredje orsaken, den starkaste, är förstås Petrus själv och hans tränare Olof Stahre.

Jo, det var faktiskt så att det genomfördes ett

Olympiske gulmedaljören Petrus Kastenman med förra numret av SOF-bulletinen, där han läser om sig själv och andra jubilarer.

OS i Stockholm så sent som på femtiotalet. Ryttartävlingarna kunde inte genomföras i OS-staden Melbourne därför att karantäntiden för hästar var hela sex månader, vilket skulle medfört oerhörda kostnader för européernas deltagande. Då föll blickarna på Stockholm eftersom Sverige var en framgångsrik ryttarnation.

Spelens upptakt skedde under pompa och ståt, och med drottningen av England som celebraste gästen. Vädret var ypperligt med sol och värme. Sälunda var Järvafältet en stenhård plan av lera och fransmän och briter vädrade ett otal medaljer. Men några dagar före fälttävlan, där Petrus skulle deltaga, kom regnet och under några dagar föll mellan 200 och 300 mm – ett skyfall som även pågick under invigningen på Olympiastadion

Rid för guld!

För Petrus blev därför tävlingen helt annorlunda än vad som var tänkt. Efter steeplechase på Ulriksdal återstod 15 km distans, 8 km terräng och 2 km galopp. Då fick Petrus instruktioner av sin tränare Olof Stahre: - ”Laget är spräckt! Rid för seger! Det är en ryss som leder och så sakta som han rider kan inte du rida! Stå på benen! Den här chansen får du aldrig mer!

”Jag hade en stark häst (Illustrer) det skall erkännas och eftersom våglaget blev som det blev och ingen vågade rida för fullt så bestämde jag mig för att chansa. Jag var ju från början programmerad att göra mitt för laget och ingen hade sett en vinnare i mig.”

Det har sagts, och sägs fortfarande i en del kretsar, att Petrus är vår mest oväntade OS-guldmedaljör hittills (kanske med konkurrens av Bernt Johansson i Montreal 1976/artikelförf. anm.)

Värvning vid K1

Petrus föddes 1924 i Bälinge utanför Nyköping. Han ”snodde värvning” vid K1 i Stockholm när kriget kom eftersom det fanns så få andra arbetstillfällen. 1949 kom han till K3 i Skövde och tävlandet blev en naturlig del både i det yrkesverksamma och det civila livet.

”Allt i det militära livet är ju ett slags tävling och det faktum har jag haft nytta av under hela mitt liv. Det är bra för nerverna helt enkelt.”

I början av sin karriär deltog han i dressyr och hoppning och han har ett flertal regementsmästerskap i ett flertal grenar. Något armémästerskap eller svenskt mästerskap har det dock aldrig blivit. Det kanske inte är så underligt när konkurrensen inom ridsporten på den tiden var mördande – ett konkurrenskoppel som toppades av bland andra den legendariske Henri St Cyr.

1954 blev Olof Stahre (se nedan) tränare för Petrus och Petrus gör ingen hemlighet i att han beundrade och såg upp till honom. Det blev bara ett OS för Petrus, men vilket OS. Som pensionär sysslar han fortfarande med hästar på gården Ljuslingsbacken i Borgunda, en bit

utanför Skövde, och han fungerar också som tränare.

Om Olof Stahre kan man i ovan nämnda bok läsa bl.a. följande:

”Duktigt allroundryttare tog lagguld i Helsingfors”

Olof Stahre föddes 19 april 1909 i Lerum och deltog i två olympiska spel. I London 1948 blev det silver i lagtävlingen i ryttarnas fälttävlan medan det blev medalj av ädlaste valör i samma gren i Helsingfors 1952.

Redan innan OS i London 1948 hade Olof visat sin kunnighet. Under våren 1941-45 visade sig Olof vara Sveriges främste allroundryttare. Tillsammans med hästen Sabe vann han under de åren åtta stora tävlingar i fälttritt. Ekipaget segrade även i hoppning, terrängtritt och tog pris i dressyrtävlan.

Guldhästen Komet

Det var ingalunda Sabe som var med i London-OS för hästen hade gjort sitt sista tävlingsår 1946. Det blev istället hästen Komet som blev Olofs gunstling 1948 och 1952. Olof startade sin militära bana i Sollefteå och via Linköping kom han som kapten till Kungliga Göta Trängregemente i Skövde i mitten av 40-talet. Det visade sig snart att Olof var den store taktikern – en man som hade en sällsynt god förmåga att planera både på kort och lång sikt.

Efter guldmedaljen i Helsingfors tillsammans med lagkamraterna Hans von Blixten Finecke och Folke Frölén, slutade Olof att tävla. Han blev istället ledare för fälttävlansryttarna i Sverige och det gav som bekant resultat i OS i Stockholm 1956, då Petrus Kastenman tog det svenska guldet. Att de båda fann varandra är ostridigt och Petrus tog även över som tränare efter Olof och förde ”Stahreskolan” vidare.

Efter OS i Stockholm drog sig Olof tillbaka och verkade sedan civilt i Halmstad, Kalmar och Landskrona.

Olof Stahre avled den 7 mars 1988 i Blentarp i Skåne (inte 1987 som det står i nämnda bok/artikelförf. anm.)

3000 meter hinderlöpning

Sveriges bästa löpgren i OS

– av Tommy Wahlsten –

Vid 3000m hinder skall de tävlande under vart och ett av de sju sista varven passera fyra hinderbockar och en vattengrav, dvs totalt 35 hinder.

• Oftast ligger vattengraven på insidan av den ordinarie löparbanan och då blir varvlängden normalt ca 397 m. Alternativt ligger vattengraven i stället på utsidan och då blir varvet ca 425 m långt.

• De tävlande får inte passera vid sidan av något hinder. Däremot är det tillåtet att kliva på det stabilt konstruerade hindret, ja det är inte ens förbjudet att använda händerna för att "klättra" över.

• Hindren (de fyra lösa bockarna plus den framför vattengraven) är 91.4 cm (män) resp. 76.2 cm (kvinnor) höga.

• Vattengraven är 3.66 m lång och lika bred. Den är som djupast (50 cm) närmast hindret och sluttar sedan uppåt till marknivå.

Ja, nu har ni läst reglerna för den löpgren där Sverige lyckats bäst när det gäller medaljer i OS och om man tittar på alla de 24 friidrottsgrenar (inkl. gång) som nu finns med på OS programmet.

23 av dem är även för damer (ej 50 km gång). fyra är hoppgrenar, fyra är kastgrenar och två är stafetter, åtta slätlopp inkl maraton, två häcklopp, två gångdistanser samt hinder och mångkamp så blir utfallet så här för damer och herrar tillsammans:

Siffrorna i tabellen visar guld, silver och brons samt medaljpoäng efter beräkningen 3-2-1.

Tresteg	3	3	2	17
Spjut *1)	3	1	2	13
Höjd	1	2	3	10
3000 m hinder	2	1	1	9
Gång 50 km	1	2	2	9

Mångkamp *2)	1	1	2	7
1500 m	1	1	1	6
Längd	1	0	3	6
Slägga	0	2	1	5
Kort häck	1	0	1	4
10 000 m	0	1	2	4
Stav	0	1	2	4
Maraton	0	1	2	4
5 000 m	0	0	4	4
800 m	0	1	1	3
4x100 m	0	1	1	3
4x400m	0	1	1	3
Diskus	0	0	2	2
Kula	0	0	1	1
400 m	0	0	1	1
400 m häck	0	0	1	1

100 m, 200 m och gång 20 km inga medaljer.

*1) kast med fri fattning 1906 och 1908 ej medräknat

*2) Har här räknat på samma sätt som Ove Karlsson&Sune Sylvén gjort i boken OS Historia & Statistik, 2008, d.v.s. guld till Jim Thorpe, USA, 1912, och silver och brons till svenskarna Hugo Wieslander och Charles Lomberg. Om Thorpe, som fick upprättelsepostumt betr. diskningen 1912, inte räknas med ökar mångkampens medaljpoäng till 10 då Sverige även får en bronsmedalj erövrad av Gösta "Gösse" Holmér.

Sverige fjärde bästa herrnation

21 gånger sedan 1920 har man haft med denna gren på programmet och sju länder har delat på gulden: Kenya har lagt beslag på nio (de sju senaste), Finland fyra, Polen, Storbritannien och Sverige två var samt Belgien och USA var sin seger. Gör man en medaljpoängliga så ser den ut så här:

Olympiaboken

om den
historiska
trippeln 1948

(Stömberg-
Brunnhages
förlag)

Medaljtrion i rangordning,
Tore Sjöstrand, Erik Elmsäter
och Göte Hagström,

Vid sista vattengraven har Tore Sjöstrand gått loss och är några meter före vinter- och sommarolympiern Erik Elmsäter, som tidigare under året varit med i nordisk kombination, där han även blev olympier 1952.

Hinderlöpning 3000 meter

Att hinderlöpningen vid sidan av 1500 meter hörde till de grenar, som vi svenskar hoppats mest av, är ingen hemlighet. Vist kom fransmännen med europamästaren Pujazon, visst hade Siltaloppi gjort bra ifrån sig vid finska uttagningarna och visst kunde det dyka upp någon okänd storhet, men våra praktpojkar hade imponerat alltför mycket här hemma för att inte få gälla som favoriter.

Efter försöken stod det än mer klart att det måste bli en svensk seger genom antingen Sjöstrand eller Elmsäter, vilka båda imponerat stort i sina heat. Och så kom finalen, som blev en ren svensk uppvisning i löpkonst, hinderteknik och taktisk växeldragning. Sedan kom Elmsäter och Sjöstrand fram och etablerade en växeldragning som kom fältet att tänjas ut mer och mer.

Två varv före mål kom så storstöten. Pujazon måste bryta och bara Siltaloppi förmådde hänga med de två. Men även han fick ge sig och på slutrundan jagade Sjöstrand och Elmsäter ensamma långt före de övriga i våldsamt fart mot vattengraven. Elmsäter halkade därefter och lade så småningom av medan Sjöstrand fullbordade sitt guldlopp.

Under tiden hade Hagström, som halkat tillbaka, fått nya krafter och dragit ifrån fransmannen Gyudo och närmade sig mer och mer den slutkörde Siltaloppi. Bronset började hägra och när finnen plumsade pladask i vattengropen blev det verklighet. Hagström tog elegant och upploppet såg tre blåbyxade kämpar i täten. Den övervåldiga trefaldiga triumfen var ett faktum.

(Olympiaboken 1948)

Nationernas medaljfacit

1. Kenya	9	7	3	44
2. Finland	4	3	2	20
3. Storbritanien	2	2	2	12
4. Sverige	2	1	1	9
5. Polen	2	1	0	8
5. USA	1	1	3	8
7. Sovjet	0	2	2	6
8. Frankrike	0	2	1	5
9. Belgien	1	0	0	3
10. Tanzania	0	1	0	2
10. Ungern	0	1	0	2
10. Italien	0	0	2	2
10. Tyskland *	0	0	2	2
14 .Etiopien	0	0	1	1
14 .Marocko	0	0	1	1
14. Norge	0	0	1	1

* = inkl DDR

22 svenskar i OS

14 gånger har Sverige varit representerade av 22 hinderlöpare som gjort 26 starter (43 starter om man räknar in även försöksloppen). Noteras kan att det bara är tre av de 22 som varit med i mer än ett OS på 3000 m hinder: Gunnar Karlsson-Tjörnebo 3 ggr, Anders Gärderud och Mustafa Mohamed 2 ggr var.

Fredrikshofs IF och IFK He(ä)lsingborg har varit representerade vid tre tillfällen vardera, Mälarhöjdens IK och Hälle IF vid vardera två. Summa 20 klubbar!

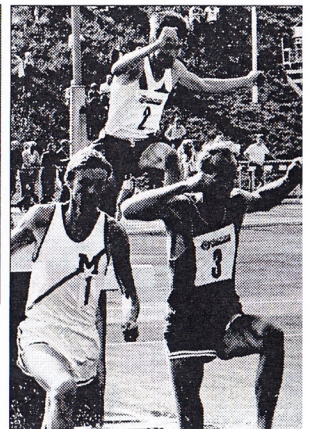
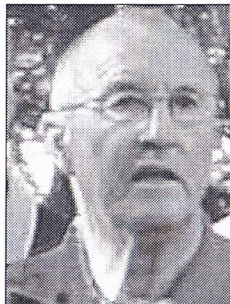
De år vi saknat representation är 1924, 1932, 1984, 1988, 1992, 1996 och 2000.

På nästa sida kommer Sveriges deltagare i kronologisk ordning:

SVENSKA HINDERLÖPARE I OS

Gustaf Mattson	(930908-770115)	Fredrikshofs IF	1920, 4:a på 10.32,1*	(10.22,6)*
Lars Hedwall	(970210-690729)	Gefle SGF	1920, 7:a på 10.42,2*	(10.43,5)*
Josef Holsner	(940211-691012)	IFK Göteborg,	utgick/avbröt i försök 1920	
Nils Eklöf	(040725-871222)	Fredrikshofs IF	1928, 4:a på 9.38,0	(ca 10.00,0)
Jean Gunnar Lindgren	(050918-830223)	IFK Falun	1928, i försök 9.49,0	
Lars Larsson	(110617-930129)	IFK Lidingö	1936, 6:a på 9.16,6	(9.52,4)
Harry Ekman	(080921-790828)	Fredrikshofs IF	1936, i försök 9.43,2	
Harry Holmqvist	(070826-050411)	IF Linnéa	1936, utgick i final	(9.44,4)
Thore Sjöstrand	f. 1921 07 31	Bellevue IK	1948, 1:a på 9.04,6	(9.21,0)
Erik Elmsäter	(191007-060309)	I 13 IF Falun	1948, 2:a på 9.08,2	(9.15,0)
Göte Hagström	f. 1918 09 07	Kvarnsvedens GIF	1948, 3:a på 9.11,8	(9.22,6)
Curt Söderberg	f. 1927 01 19	Turebergs IF	1952, 5:a på 8.55,6	(9.02,4)
Gunnar Karlsson Tjörnebo	(270323-090315)	IFK Växjö	1952, 12:a på 10.26,4	(9.05,4)
Eric Nilsson,	f. 1926 12 26	IFK Sundsvall	1952, i försök 9.25,0	
Gunnar Tjörnebo		IFK Hälsingborg	1956, i försök 9.02,0	
Gunnar Tjörnebo		IFK Hälsingborg	1960, 5:a på 8.58,6	(8.48,6)
Lage Tedenby	f. 1937 05 21	IF Vingarna, Övik	1960, i försök 8.52,8	
Lars Erik Gustafsson	f. 1938 08 17	Mälarderhöjdens IK	1964, 8:a på 8.41,8	(8.34,2)
Bengt Persson nu Widmark	f. 1939 10 31	IFK Umeå	1968, 10:a på 9.20,6	(9.06,4)
Jan Erik Karlsson	f. 1939 10 03	IK Vikingen, Göteb	1968, i försök 9.19,6	
Anders Gärderud	f. 1946 08 28,	Enebybergs IF	1972, i försök 8.30,8	
Anders Gärderud		Mälarderhöjdens IK	1976, 1:a på 8.08,02	(8.21,43)
Dan Glans	f. 1947 05 02	IFK Helsingborg	1976, 7:a på 8.21,53	(8.23,73)
Anders Carlson	f. 1959 04 17	IK Orient, Uddevalla	1980, i försök 9.01,80	
Mustafa Mohamed	f. 1979 03 01	Hälle IF	2004, 13:e på 8.18,05	(8.19,37)
Mustafa Mohamed		Hälle IF	2008 10:e på 8.20,69	(8.17,80)

* uppskattad tid i final respektive (försök)

Från vänster "Lidingö-Lasse" Larsson sexa vid OS i Berlin 1936. Gunnar Karlsson-Tjörnebo och Erik Nilsson, svenska hinderolympier i Helsingfors 1952. Till höger sjufaldige svenske mästaren Bengt Persson (OS 1972) och Anders Gärderud samt Sten Bergqvist vid SM 1971. Då hade tronskiftet BP - Gärderud redan skett.

Den klassiska bilden från Montreal. Upp mot sista hindret har Baumgartl satsat allt men glömt att stega in ordentligt och han faller och förstör därmed både sina egna och Malinowskis chanser att ge Anders en spurtstrid. Svensken vinner på världsrekordtid – han var bäst den oförglömliga dagen i Montreals Olympiastadion.

Anders Gärderud

Född 28.8.1946 i Stockholm, friidrott: OS-guld 3.000 m hinder 1976 (8.08,0, världsrekord), deltog också 1968 o. 72, tränare 1980. EM-silver 3.000 m hinder 1974. Inoff. JEM 1.500 m hinder 1964. 4 världsrekord 3.000 m hinder 1972, 75 (2 st.) o. 76. 16 SM i friidrott, 1.500 m 1968 o. 69, 10.000 m 1973, 3.000 m hinder 1971 o. 75, 4×400 m 1968, 4×800 m 1968 (KA 2 IF, Karlskrona), 69 (IFK Lidingö), 75 o. 76 (Mälarhöjdens IK, Sthlm), 4×1.500 m 1969 (IFK Lidingö), 70, 71, 75, 76 o. 77 och 1 i orientering, budkavle 1977, (Mälarhöjdens IK). Ind. svenska rekord per 31 aug. 1980 1 eng. mil (3.54,5 – 1975), 2.000 m (5.02,2 – 1975), 5.000 m (13.17,6 – 1976) och 3.000 m hinder (8.08,0 – 1976). Konsulent i Sv. fri-idrottsförbundet. Svenska Dagbladets bragdmedalj 1976.

Guldboken (Brunnhages-Strömbergs förlag 1980) presenterade Anders Gärderuds bragdlopp så här.

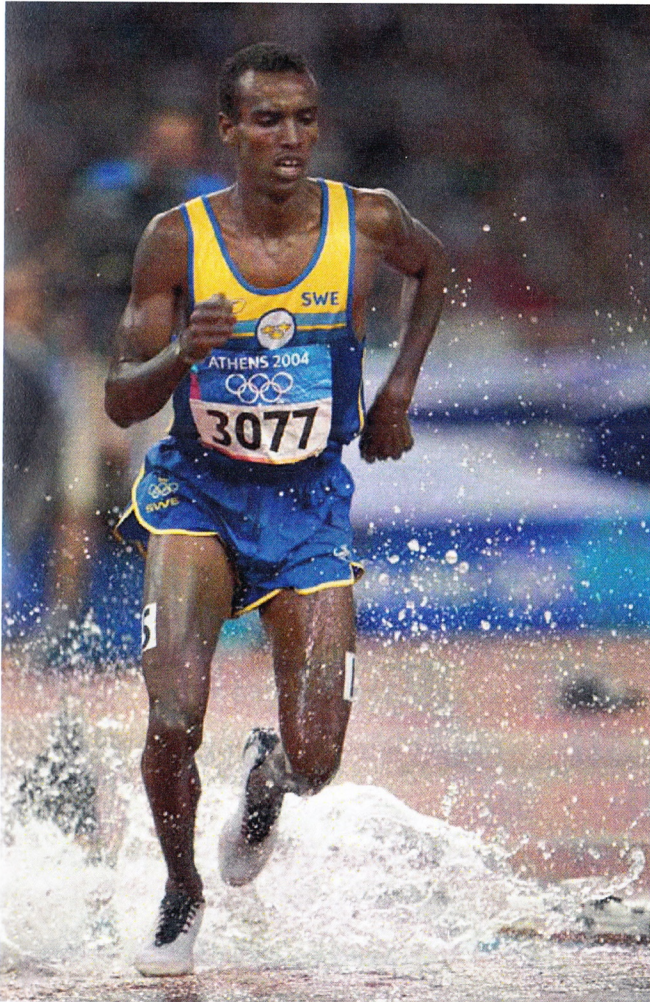
SAMTLIGA OS-SEGRARE 1920 - 2008

	Vinnartid	Tid på 6:an
1920 Percy Hodge (29 år), Storbritannien	10.00,4 OR	10.37,7
1924 Ville Ritola (28 år), Finland	9.33,6 OR	9.58,0
1928 Toivo Loukola (25 år), Finland	9.21,8 OR/VR	9.40,5
1932 Volmari Iso-Hollo (25 år), Finland	10.33,4 (ett varv för mycket, 3460 m)	
1936 Volmari Iso-Hollo (29 år), Finland	9.03,8 OR/VR	9.16,6
1948 Thore Sjöstrand (26 år), Sverige	9.04,6	9.20,4
1952 Horace Ashenfelter (29 år), USA	8.45,4 OR/VR	8.55,8
1956 Chris Brasher (28 år), Storbritannien	8.41,2 OR	8.44,6
1960 Zdisław Krzyszkowiak (31 år), Polen	8.34,2 OR	9.01,6
1964 Gaston Roelants (27 år), Belgien,	8.30,8 OR	8.38,6
1968 Amos Biwott (21 år), Kenya	8.51,0	8.58,4
1972 Kip Keino (32 år), Kenya	8.23,64 OR	8.33,48
1976 Anders Gärderud (29 år), Sverige	8.08,02 OR/VR	8.21,08
1980 Bronisław Malinowski (29 år), Polen	8.09,70	8.18,47
1984 Julius Korir (24 år), Kenya	8.11,80	8.17,27
1988 Julius Kariuki (27 år), Kenya	8.05,51 OR	8.14,39
1992 Matthew Birit (20 år), Kenya	8.08,84	8.18,14
1996 Joseph Keter (27 år), Kenya	8.07,12	8.18,52
2000 Reuben Kosgei (21 år), Kenya	8.21,43	8.23,00
2004 Ezekiel Kemboi (22 år), Kenya	8.05,81	8.13,25
2008 Brimin Kipruto (23 år), Kenya	8.10,34	8.16,36
Första OS-gulmedaljen för damer:		
2008 Gulnara Samitova Galkina (30 år), Ryssland	8.58,81 OR/VR	9.17,35

Endast tre löpare har tagit mer än en medalj och främsta meriterna har dubbla guldmedaljören

Volmar Iso-Hollo från Finland som vann 1932 och 1936. De andra två är Bronisław Malinowski, Polen, som förutom guld 1980 även har en silvermedalj 1976 då Gärderud vann och dessutom senaste segraren Brimin Kipruto, Kenya, som kom tvåa 2004.

Av de 197 manliga löpare som varit med i hinderfinal i OS är det 40 stycken som varit med mer än en

Mustafa Mohamed, som OS-debuterade 2004, har chansen att sälla sig till skaran med tre OS-finaler.

Foto: Bildbyrå Hässleholm
gång men bara tre som varit med i tre hinderfinaler, nämligen:

- Gaston Roelants, Belgien, som var i final 1960, 64 och 68 med placeringarna 4 - 1 - 7
- Bronislaw Malinowski, Polen, i final 1972, 76 och 80 med placeringarna 4- 2- 1
- Alessandra Lambruschini, Italien, i final 1988, 92 och 96 med placeringarna 4- 4- 3

Vår ”Musse”, Mustafa Mohamed, har alltså chans att sälla sig till en unik skara löpare om han är med i London 2012 och tar sig till final. Gunnar ”Sösdala Karlsson” Tjörnebo var med i tre OS men missade finalen 1956 i Melbourne, annars hade han varit en i denna samling.

Slutligen – vem har då flest SM?

Bengt Persson (alla i följd 1963-69)	7
Gunnar Karlsson-Tjörnebo	6
Curt Söderberg	5
Dan Glans	5
Jan Hagelbrandt	5

Flest medaljer har årets svenske mästare Per Jacobsen, f. 77-12-30, IF Göta, som har skörden 3-3-3, d.v.s. nio medaljer, erövrade i rad 2001-09.

Dam-SM startade 2001 och Ida Nilsson f. 81-02-08, Högbj IF har vunnit 4 SM, i rad 2002 -05

Mustafa Mohamed har det svenska rekordet 8.05,75 satt i Belgien 070728. Därefter Anders Gärderuds 8.08,02 satt i OS-final 760728. Dan Glans sprang i Stockholm på 8.15,32 760810 och Henrik

Skoog, f. 790417, Spårvägens FK, sprang på 8.25,55 i Zagreb 030707. Rekordet för damer har Christin Johansson, f. 7801 26, IF Kville, på 9.38,55 satt i Belgien 070728.

Nye SOF-medlemmen Dan Glans blev, litet i skuggan av Anders Gärderud, OS-sjua 1976. Han har dessutom fem SM-guld. Här med linne och nummerlapp från OS-loppet 1976

Smått och gott

Dussinnet
olympier
i TV3:s
"Superstars"

När denna tidning når sina läsare närmar sig Superstar-tävlingen i TV3 sitt slut. 12 av de 16 deltagarna har varit med i OS och de har sammanlagt 35 OS-startar och 20 medaljer.

Om vi utgår från rutinen där så kommer lag Stenmark att vinna med sina tio OS-startar (2 guld, 1 silver och

1 br
Rav
Indi
Inge
0),
; Bö

Första raden fr. v. : Ingemar (lagkapten röda laget), Malin, Jesper, Ara och Magdalena (lagkapten blå laget). Mellanraden: Magnus S, Ylva, Magnus W, Mathias och Patrik. Bakre raden: Henrik, Thomas (lagkapten gröna laget), Anders, Pelle, Börje (lagkapten gula laget) och Susanne.

Foto: TV3/Simon Cederquist

Vilken olympisk familj!

Vid friidrotts-SM i Malmö och Stora grabbars träff hade SOF-redaktören möjlighet att ta en bild på en verklig olympisk familj. Familjen Tännander hade sammanstrålat då Anette (t h på bilden) var hemma från USA.

Pappa Kjell, fyllda 82 år, var med i OS redan i London 1948 då han blev 15:e i tiokamp med 6 017 poäng enligt nu

gällande tabell. Fyra år senare i Helsingfors blev han sju på 6 616 poäng (nuvarande tabell).

Döttrarna var också mångkampare och Kristine (t v på bilden) var i Los Angeles 1984 12:a i sjukampen med 5899 poäng (nuv tab). Syrran Anette var två placeringar sämre med 5861 poäng och dessutom utslagen i den längdtävlingen.

Hon deltog redan i Monteal 1976 i höjd och tangerade där pappas familjerekord i OS-placering, alltså sju på fina 1,89. Höjd var även Kjells bästa gren och vid tiokampen i London var han delad tiokampsetta på 1,86. Trion tävlade för Malmö AI, som vid hemma SM passerade 500 erövrade SM-tecken.

ons), tätt följda av lag Salming nio (1-6-1), lag elli nio (0-3-1) och lag Forsberg sju (1-1-2).

v, ser det ut så här (antal OS-guld-silver-brons):
mar Stenmark, (3-2-0-1), Ylva Nowén (4-0-0-0)
Ara Abrahamian (3-0-1-0), Jesper Blomqvist (-
rje Salming (1-0-0-0), Anders Holmertz (4-0-4-

1), Susanne Gunnarsson (4-1-2-0), Magnus Samuelsson (-); Thomas Ravelli (-), Magnus Wislander (4-0-3-0), Mathias Fredriksson (4-0-0-1), Malin

Ewerlöf-Krepp (1-0-0-0); Magdalena Forsberg (3-0-0-2), Henrik Nilsson (3-1-1-0), Patrik Andersson (1-0-0-0), Pelle Fosshaug (-).

Träff med två olympiska guldess

Två olympiska guldmedaljörer, världsmästare och bragdguldmedaljörer träffades vid friidrottens finnkamp i Göteborg, som är Jonny Nilssons hemstad (Hindås). Sigge Ericsson, 80 nästa år, är still going strong.

Dion vann de olympiska milloopen 1956 resp 1964. Senast SOF-redaktören, till höger på bilden, träffade bägge essen samtidigt var för 29 år sedan hemma hos Tomas Wassberg i Åsarna då färske OS-guldmedaljören fick beskedet om det bragdguld han nekade ta emot och som fortfarande ligger i Svenska Dagbladets kassaskåp.

Foto: Anders Nilsson

Vancouver är redo för Vinter-OS

IOK:s koordinationskommitté för spelen i Vancouver avslutade häromdagen sitt nionde och sista möte med arrangörerna.

I kommittén sitter bland andra SOK:s generalsekreterare Gunnilla Lindberg samt Pernilla Wiberg.

Gruppen leds av René Fasel, Schweiz.

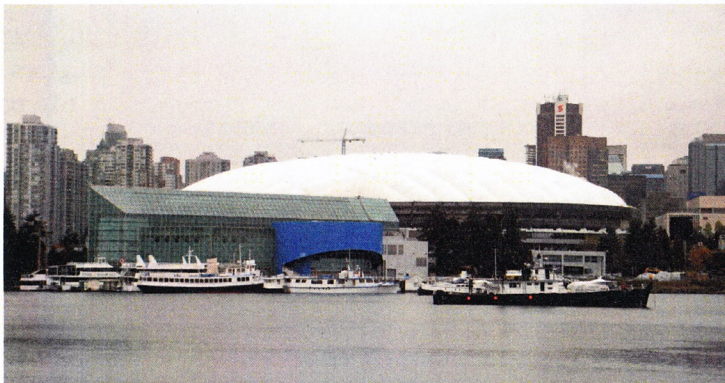
Vancouver är beredd för 2010. Vi i kommissionen är övertygade om att aktiva och besökare kommer att få uppleva ett fantastiskt OS, sade Fasel.

Fasel konstaterade att kommissionen sett Vancouvers planer från ritbordet till verklighet.

- Arenorna är spektakulära och med den höga kunskapen om idrott som finns i Kanada är jag övertygad om att spelen kommer att bli en succé.

Vid det sista mötet fick kommissionen en genomgripande översyn av dagsläget.

Om drygt en månad startar fackelstafetten som kommer att besöka samtliga territorier

Canada Hockey place, en av två arenor för ishockey. Den här har kapacitet för 19 300 åskådare.

i Kanada på sin väg till Vancouver. Andra områden som gicks igenom var det sportsliga naturligtvis liksom marknadsföring, service till de nationella olympiska kommittéerna, teknik, medieservice med mera.

IOC-presidenten Jaques Rogge med spelens maskotar.

Tävlingsorter

OS i Vancouver har fyra tävlingsorter;

- Vancouver (konståkning, ishockey, curling, short track)
- Whistler (bob, rodel, skeleton, alpin skidåkning, längdskidåkning, skidskytte, nordisk kombination, backhoppning)
- Richmond (skridsko - hastighetsåkning)
- Cypress Mountains (freestyle och snowboard)
- Två OS-byar:
en i Vancouver och en i Whistler.

Vancouver-OS i siffror

- 5 500 aktiva och ledare
- Upp till 85 deltagande länder
- 1,6 miljoner biljetter till de olympiska evenemangen
- 25 000 volontärer
- 3 miljarder TV-tittare
- 10 000 ackrediterade journalister
- 2 000 dopingkontroller
- 1 600 läkare eller sjukvårdspersonal

PROGRAMMET VID OS I VANCOUVER

Redan nu, för er planering, presenterar vi programmet för Vinter-OS.

Tiderna som anges är lokal tid. Lägg på nio timmar. Det betyder alltså att allt avgörs på kvällstid. I vissa fall blir det förstås rena nattineerna.

Fredag 12 februari 2010:

10.00 Backhoppning, kval 90 m

Lördag 13 februari 2010:

09.45 Backhoppning, final 90 m
11.45 Alpint, herrar, störtlopp
12.00 Skridsko, h 5 000 m , final
13.00 Skidskytte, damer 7,5 km
16.30 Puckelpist, damer, kval
17.00 Short track, kval damer 500 m , kval damer 3 000 m , final, herrar, lag
17.00 Ishockey, damer
17.00 Rodel, herrar, försök
19.30 Puckelpist, damer, final.

Söndag 14 februari 2010:

10.00 Alpint, damer, superkomb
10.00 Nordisk komb i backe
11.15 Skidskytte, herrar 10 km
12.00 Ishockey, damer
13.00 Alpint, damer, superkomb
13.00 Skridsko, damer 3 000 m
14.00 Nordisk kombination, 15 km
15.00 Rodel, herrar, finalåk
15.30 Puckelpist, herrar, kval
16.30 Ishockey, damer
16.30 Konståkning, par, korta
18.30 Puckelpist, herrar, final

Måndag 15 februari 2010:

10.00 Skidor, damer 10 km
10.30 Snowboardcross, h. kval
12.30 Skidor, herrar 15 km
13.00 Skridsko, herrar 500 m

14.00 Snowboard cross, h, final
14.30 Ishockey, damer
17.00 Konståkning, par, fria
17.00 Rodel, damer, försök
19.00 Ishockey, damer

19.15 Halfpipe, herrar, final
21.00 Ishockey, herrar

Tisdag 16 februari 2010:

09.00 Curling, herrar
10.00 Alpint, superkomb
10.00 Snowboard cross, d kval
10.30 Skidskytte, damer 10 km, jaktstart
12.00 Ishockey, herrar
12.45 Skidskytte, herrar 12,5 km, jaktstart
13.00 Skridsko, damer 500 m
13.30 Alpint, superkomb
14.00 Snowboard cross, d
14.00 Curling, damer
14.30 Ishockey, damer
15.00 Rodel, damer, finalåk
16.15 Konståkning, herrar, korta
16.30 Ishockey, herrar
19.00 Ishockey, damer
19.00 Curling, herrar
21.00 Ishockey, herrar

Onsdag 17 februari 2010:

09.00 Curling, damer
10.15 Skidor, sprint, kval h o d
11.00 Alpint, störtlopp, damer
12.00 Ishockey, herrar
12.30 Skidor, sprint, final, h o d
13.15 Halfpipe, herrar, kval I
14.00 Curling, herrar
14.30 Ishockey, damer
16.30 Ishockey, herrar
17.15 Halfpipe, herrar, kval II
17.00 Rodel, dubbel
17.00 Short track, herrar 1 000 m, försök, 5 000 m herrar, lag, försök, 500 m damer, final
19.00 Ishockey, damer
19.00 Curling, damer

Torsdag 18 februari 2010:

09.00 Curling, herrar
10.00 Skidskytte, 15 km, damer
12.00 Ishockey, herrar
13.00 Skridsko, damer 1 000 m
13.00 Skidskytte, 20 km herrar
13.00 Halfpipe, damer, kval I
14.00 Curling, damer
14.30 Ishockey, damer
16.00 Skeleton, h och h, kval
16.00 Halfpipe, damer, kval II
16.30 Ishockey, herrar
16.45 Konståkning, fria programmet, herrar
18.00 Halfpipe, damer, final
19.00 Curling, herrar
19.00 Ishockey, damer
21.00 Ishockey, herrar

Fredag 19 februari 2010:

09.00 Curling, damer
10.00 Backhoppning, 120 m, kval
11.30 Alpint, super-G, herrar
12.00 Ishockey, herrar
13.00 Skidor, 7,5 km x 2, jaktst d
14.00 Curling, herrar
15.45 Skeleton, h och d , final
16.30 Ishockey, herrar
17.15 Konståkning, isdans, obl
19.00 Curling, damer
21.00 Ishockey, herrar

Lördag 20 februari 2010:

09.00 Curling, herrar
10.00 Alpint, super-G, damer
10.00 Freestyle, hopp, damer, kval
11.30 Backhoppning, 120 m, final
12.00 Ishockey, herrar

13.00 Skridsko, 1 500 m, herrar,
 13.30 Skidor, 15 km x 2, jaktst, h
 14.00 Curling, damer
 14.30 Ishockey, damer
 16.30 Ishockey, herrar
 17.00 Bob, tvåmans, herrar
 17.45 Short track, 1 500 m
 damer, 1 000 m herrar
 19.00 Curling, herrar
 19.00 Ishockey, damer
 21.00 Ishockey, herrar

Söndag 21 februari 2010:

09.00 Curling, damer
 09.15 Ski cross, herrar, kval
 10.00 Alpint, storslalom, herrar
 10.45 Skidskytte, 15 km masst h
 12.00 Ishockey, herrar
 12.15 Ski cross, herrar, final
 13.00 Skridsko, 1 500 m damer
 13.00 Skidskytte, 12,5 km masst d
 13.30 Alpint, storslalom, herrar
 13.30 Bob, tvåmans, finalåk
 14.00 Curling, herrar
 16.15 Konståkning, orginaldansen
 16.30 Ishockey, herrar
 19.00 Curling, damer
 21.00 Ishockey, herrar

Måndag 22 februari 2010:

09.00 Curling, herrar
 10.00 Backhoppning, lag, 120 m
 10.15 Skidor, sprintstaf, kval d o h
 12.00 Ishockey, damer, semifinal
 12.30 Skidor, sprintstaf, kval d o h
 14.00 Curling, damer
 14.00 Ishockey, damer, plac 7-8
 16.45 Konståkning, isdans, fria
 17.00 Ishockey, damer, semifinal
 18.00 Freestyle, hopp, herrar, kval
 19.00 Curling, herrar
 19.00 Ishockey, damer, plac 5-6

Tisdag 23 februari 2010:

09.00 Curling, damer
 10.00 Nordisk komb lag, 120 m,
 10.00 Ski cross, damer, kval

11.00 Skridsko 10 000 m herrar
 11.30 Skidskytte, 4x6 km, damer
 12.00 Ishockey, h kval play-off
 13.00 Ski cross, damer, final
 13.30 Nordisk komb stafett
 14.00 Curling, herrar
 16.00 Konståkning, damer, korta
 16.30 Ishockey, h kval play-off
 17.00 Bob, damer, kval
 19.00 Ishockey, h kval play-off
 19.00 Curling, damer
 21.00 Ishockey, h kval play-off

Onsdag 24 februari 2010:

09.00 Curling, ev sarspel, h o d
 10.00 Alpint, storslalom, damer
 11.15 Skidor, 4x10 km, herrar
 12.00 Ishockey, herrar, kvartsfinal
 13.00 Skridsko, 5 000 m damer
 13.15 Alpint, storslalom, damer
 14.00 Curling, ev sarspel, h o d
 16.30 Ishockey, herrar, kvartsfinal
 17.00 Short track, 1 000 m damer,
 försök, 500 m herrar, försök, 3 000
 m damer, final
 17.00 Bob, damer, final
 19.00 Ishockey, herrar, kvartsfinal
 19.00 Curling, ev sarspel, h o d
 19.15 Freestyle, hopp, damer, final
 21.00 Ishockey, herrar, kvartsfinal

Torsdag 25 februari 2010:

09.00 Curling, semifinaler, damer
 10.00 Nordisk komb st backe spr
 11.00 Ishockey, d bronsmatch
 11.00 Skidor, 4x5 km, damer
 13.00 Nordisk komb, 7,5 km sprint
 14.00 Curling, herrar, semifinaler
 15.30 Ishockey, damer, final
 17.00 Konståkning, damer, fria
 18.00 Freestyle, hopp, herrar, final

Fredag 26 februari 2010:

09.00 Curling, damer, bronsmatch
 10.00 Alpint, slalom, damer
 10.30 Snowboard,
 parallellstorslalom, damer, kval

11.30 Skidskytte, 4x7,5 km, herrar
 12.00 Ishockey, herrar, semifinal
 12.30 Skridsko, lag, kval, h o d
 13.00 Snowboard,
 parallellstorslalom, damer, final
 13.00 Bob fyrmans, kval
 13.00 Alpint, slalom, damer
 15.00 Curling, damer, final
 18.00 Short track, 500 m herrar, 1
 000 m damer, 5 000 m lag
 18.30 Ishockey, herrar, semifinal

Lördag 27 februari 2010:

09.00 Curling, bronsmatch, herrar
 10.00 Alpint, herrar, slalom
 10.00 Snowboard,
 parallellstorslalom, herrar, kval
 11.30 Skidor, 30 km masst d
 12.15 Snowboard,
 parallellstorslalom, herrar, final
 12.30 Skridsko, lag, final, h o d
 13.00 Bob, fyrmans, final
 13.30 Alpint, herrar, slalom
 15.00 Curling, herrar, final
 19.00 Ishockey, h bronsmatch

Söndag 28 februari 2010:

09.30 Skidor, 50 km herrar,
 masstart
 12.15 Ishockey, herrar, final

Gruppindelning i ishockey

Herrar:

Grupp A: Canada, USA, Schweiz,
 Norge
 Grupp B: Ryssland, Tjeckien,
 Slovakien, Lettland
 Grupp C: Sverige, Finland,
 Vitryssland, Tyskland

Damer:

Grupp A: Canada, Sverige,
 Schweiz, Slovakien
 Grupp B: USA, Finland, Ryssland,
 Kina

Olympisk kongress och session

Det stundar Olympisk kongress, den 13:e i ordningen, i Köpenhamn 3–5 okt. Temata är:

- Idrottarna (de aktiva)
- Olympiska Spelen
- Den Olympiska rörelsens struktur
- Olympism och ungdom
- Den digitala revolutionen

Kongressen ger möjlighet att diskutera den Olympiska rörelsens/familjens framtida mål och medel, men är enbart rådgivande och har ingen beslutanderätt.

I kongressen deltar representanter för en stor del av den Olympiska rörelsen, där IOK är högsta instans: de internationella specialförbunden (f.n. 33 på OS-programmet och 33 andra), de nationella olympiska kommittéerna (205), de lokala olympiska organisationskommittéerna (3: Vancouver, London, Sotji) samt andra av IOK erkända organisationer och institutioner (ca 50, bl.a. CAS/Idrottens skiljedomstol, WADA och International Paralympic Committee).

Genom att även nationella specialförbund, idrottsklubbar och medlemmar i dessa (främst aktiva) anses tillhöra den Olympiska rörelsen ”greppar” den största delen av idrottsvärlden.

Målet för rörelsen är att ”bidra till byggandet av en fredlig och bättre värld genom att utbilda ungdomen genom sport utövad utan diskriminering av något slag och i den olympiska andan, vilket kräver ömsesidig förståelse i en anda av vänskap, solidaritet och fair play ” (Olympiska stadgarna/riktlinjerna, den s.k. chartern).

Den Olympiska kongressen hålls på plats och tid som fastställs av IOK. Här de tidigare:

I	1894	Paris (FRA)
II	1897	Le Havre (FRA)
III	1905	Bryssel (BEL)
IV	1906	Paris (FRA)
V	1913	Lausanne (SUI)
VI	1914	Paris (FRA)
VII	1921	Lausanne (SUI)

121ST IOC SESSION & XIII OLYMPIC CONGRESS
COPENHAGEN 2009
DENMARK

VIII	1925	Prag (TCH)
IX	1930	Berlin (GER)
X	1973	Varna (BUL)
XI	1981	Baden-Baden (FRG)
XII	1994	Paris (FRA)

Kongressen 2009 omges av IOKs 121:a session, 1–2 och 7–9 oktober, också i den danska huvudstaden. Ofta talas och skrivs om IOKs kongress, men ledamöterna i IOK (106 i mitten av sept. 2009) – och enbart de – samlas till IOKs sessioner.

De viktigaste frågorna på sessionen i Köpenhamn är val av OS-stad 2016 (Chicago, Madrid, Rio de Janeiro och Tokyo kandiderar) och frågan om nya sporter på OS-programmet 2016.

Styrelsen (exekutivkommittén) rekommenderar golf och rugby (7-manna). (Golf var med i OS 1900 och 04, rugby 1900, 08, 20 och 24.)

Vid exekutivens sammanträde i Berlin i augusti förordades dessa framför baseboll (med i OS 1992–2008), inlineskridsko, karate, softboll (1996–2008) och squash. Det återstår att se vad hela IOK-församlingen säger i Köpenhamn.

Ove Karlsson

Kretslopp redan för 100 år sen

Simning och rodd i symbios

Den 9 augusti 1891 avgjordes det första svenska mästerskapet någonsin, över huvudtaget. Då inget förbund fanns så var tävlingen av inofficiell natur. Loppet, som avgjordes i Djurgårdsbrunnsviken, vanns av den simmade skådespelaren Axel Hultman.

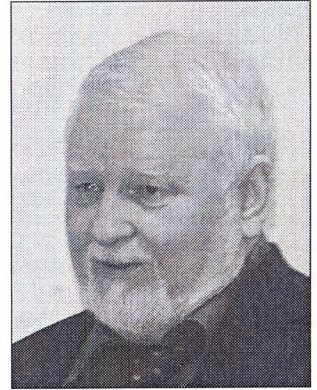
Axel Hultman, 26 september 1869. var en Dramaten-utbildad skådespelare som spelade revy hos Emil Norlander och Axel Engdahl. Hadę även eget teatersällskap där Ernst Rolf debuterade. Åren kring 1920 spelade han operett hos Albert Ranft. 20-tal filmer 1919-1929. Bl.a.: Sångnen om den eldröda blomman (1919), Styrman Karlssons flammor

(1925) och Charleys tant (1926). Gav 1912 röst åt den inför OS framtagna: - Heja Sverige friskt humör En av idrottens pionjärer i början av 1890-talet. Som medlem av Stockholms Allmänna Simförening vann han 1000m/ 20:57.8, vann med 14.8s, och 150m/2:59.2 1891. Året efter vann han 150m/2:30 och 500m/9:1.2. En av stiftarna av Kronprinsens Curlingklubb. 1890 simmade Hultman, på träning, 1000m på 19:49.8

För de i Stockholm icke så bevandrade, så handlar det om vattenområdet öster om Djurgårdsbron

bort mot Djurgårdsbrunnskanalen. Nobelparken är det gröna området närmast t.h. om bron. T.h. om parken ligger Diplomatstaden.

Just där viken övergår till kanalen ligger, som nämns senare i artikeln, Stockholms Roddförenings nuvarande båthus.

Av Owe Fröberg

OS-simstadion 1912

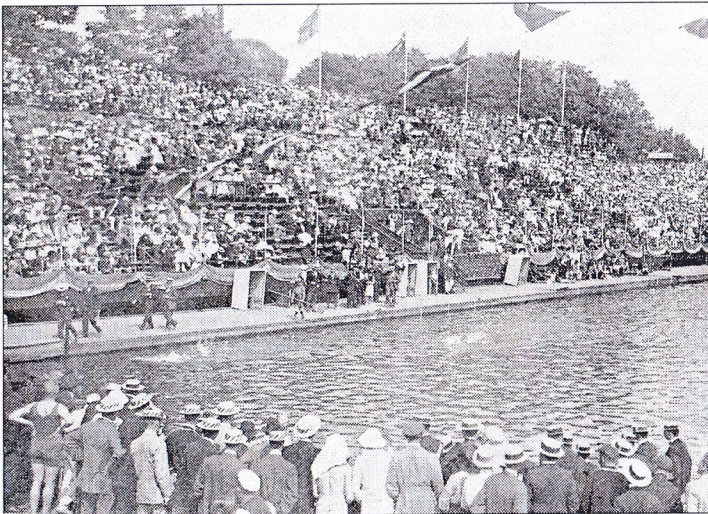
Här avgjordes oftast svenska mästerskap på längre distanser, vilka simrades i fritt vatten. Inför spelen 1912 fanns det klassiska, gemytliga och centralt belägna Strömbadet.

Den var med sina 33 1/3 m tyvärr för kort då det, i alla fall på längre distanser, krävdes en 100m-bassäng. Saltsjöbaden, med sitt fördelaktigt bräckta vatten, ett område nedanför dåvarande ryska ambassaden, Råsundasjön, Marieberg och Lindarängsviken var också på förslag. Men ingen låg, på den tiden, kommunikationsmässigt rätt till.

Det var då Djurgårdsbrunnsviken blev aktuell.

Nedanför den s.k. Laboratoriebacken, bortanför Djurgårdsbron, fanns redan Stockholms Roddförening öster om Nobelparken och söder om nuvarande Berwaldhallen och, den kommande, Diplomatstaden byggdes läktare på norrsluttningen.

Det var på simmarens eget initiativ, och risk, som detta ända

Stor publik i simstadion 1912 vid Djurgårdsbrunnsviken

Erik "Loppan" Adlertz och Greta Johansson, som tog guld i den olympiska trampolinlinen. "Loppan" till och med dubbla guld.

målsenliga, stilfulla och legendariska simstadion uppfördes.

På sex veckor färdigställdes en bassäng på 100x20m med, efter vissa muddringsarbeten, erforderligt djup och läktarna med plats för 4.000 åskådare. Bassängen ramades in av flottbroar. En 10 meter hög trampolin var uppbyggd, utanför banan, på i bottnen nedslagna pålar.

Eftersom området var stadsplanerat för ett antal ambassader, och byggandet befann sig i startgroarna, så var det med tvekan som tillstånd gavs. Därför revs också arenan efter spelen och t.o.m. rivningen blev en lönande affär då virket kunde saluföras.

Prisonator Grevinnan Casa de Miranda

Hon gjorde en verklig klassresa från "Stina på backen" på småländska marknader till att gifta sig med den spanske greven don Angel Ramoin Maria Vallejo y Miranda, greve Casa de Miranda.

Under många år uppträdde hon, som en av sin tids största sångerskor, på scener världen runt. Efter en bejublad konsert i Stockholm den 23/9 1885 hyllades Kristina av uppemot 50.000 personer.

Christina Nilsson alias Grevinnan Casa de

Efter att hon sjungit från Grand Hôtels balkong, och folkmassan skulle lämna platsen, utbröt panik varvid 20 trampades till döds och ett sjuttioal skadades.

Grevinnan Casa de Miranda var en av många prisonatorer, just i simning. Den förste polynesiske simmare att vinna ett OS-guld i simning (100 m). Duke Paoa Kahinu Mokoe Hulikohola Kahanamoku, född 24 augusti 1890.

Spelens stora profiler

P.g.a. förnamnet Duke, misstogs han för att vara en "äkt hawaiiansk prins". Däremot var han en av de sista äkta hawaiianerna. Han kan också kallas "the first of the beach boys", då han bland surfare betecknas som "The Father of Modern Surfing". Han uppfann även de speciella räddningsbräder som livräddare, i t.ex. Baywatch, använder.

OS 1912: 100m/1:a, 4x200m/2:a; 1920: 100m/1:a, 4x200m/1:a, polo/4:a; 1924: 100m/2:a; pers.rek 1:00.4. Med sina 47:or använde han en sextakt-skick.

James Francis "Jim" Thorpe, född 28 maj 1887 som Wa-Tho-Huck (Ljusa stigen), vann fem- och tiokamp i friidrott 1912. Thorpe hade tidigare spelat halvprofessionell baseball (blev 1920 president för dåtidens NFL). Därför fräntogs han 1913 sina guldmaljer, men återupprättades 1982. Ansågs

En hawaiian och en indian var spelens stora profiler Duke Paoa Kahinu Mokoe Hulikohola Kahanamoku (t.v.) i Brunnsviken och Jim Thorpe på Stadion.

av många vara 1900-talets störste idrottsman. Vid prisutdelningen sa Gustav V:

- Sir, You are the greatest athlete in the world. Duke och Jim var spelens två, vad man i dag skulle kalla, stora idoler och superstjärnor. Än i dag är det dessa två legendarer man "minns" från OS 1912. En hawaian och en indian.

Roddföreningen

Stockholms Roddförening, som har sina hemnavatten i Djurgårdsbrunnskanalen och Djurgårdsbrunnsviken, grundades 1880. Föreningens två första ordföranden 1880-1906 var de allestädes närvarande och skapande krafterna Victor G Balck och Clarence von Rosen. Duon låg bakom bildandet av de flesta svenska specialförbunden, riksförbunden och Stockholmska idrottsklubbar runt förra sekelskiftet.

Föreningen beviljades av Riksmarskalksämberet tillstånd att bygga ett båthus, öster om gamla laboratoriebyggnaden i Laboratoriehage som disponerades av Kongliga Skogsinstitutet. 1897 fick föreningen överta Mälareroddklubbens båthus som ställdes upp på samma plats. Skogsinstitutet är byggnaden som är belägen i Strandvägens förlängning då den svänger av runt Nobelparken.

Föreningen anlade under åren 1880-1888 en skridskobana för allmänheten utanför sitt båthus. Den 26 februari och 5 mars 1882 arrangerade föreningen Sveriges första tävlingar i hastighets- och figuråkning. Som en följd av denna verksamhet bildades på Stockholms Roddförenings initiativ 31 mars 1883 Stockholms Allmänna Skridsko-klubb (SASK).

Vid SM i konståkning vann man t.o.m. 1936 29 SM, missade bara sju titlar. Damerna vann alla 25 SM -1935, paråkarna alla 24 -1939. Under samma tidsepok vann man även 30 SM i hastighetsåkning.

I samband med Olympiska spelen i Stockholm 1912, var föreningens båthus kansli för de olympiska rodd- och simtävlingarna. År 1912 blev tomtarrendet uppsagt eftersom området skulle byggas med Diplomatstaden.

I stället fick föreningen beviljat av Riksmarskalksämberet att, intill den s. k. Brända tomten vid Lido, uppföra det nuvarande båhuset, ritat av arkitekten Sigurd Lewerentz. Huset invigdes den 13 juli 1913. Som virke till båhuset användes

bland annat de olympiska läktarna. Fortfarande kan man i taket i båthallen, husets nedervåning, se sittplatsnumren (*bilden ovan*)

Huset har under årens lopp varsamt renoverats och moderniserats och ser, till det yttre och inre, ut i stort sett som då det var nytt. Flertalet av bänkar och borden i övervåningen tillhör dessutom originalinredningen från 1913. Huset är numera K-märkt.

Roddtävlingarna avgjordes på en bana, som hade god plats för två båtar, där de första 1.000 meterna var raka, varpå följde en svag böjning. Böjen borde vara passagen vid Nobelparken, varför starten torde ha skett vid Sjöhistoriska museet (vilket dock stod klart först 1938).

Från Djurgårdsbrunnsviken, fram till målet vid Torstensongatan (i höjd med Djurgårdens västligaste "udde"), hade man byggt en stor läktare så att åskådarna skulle kunna följa de två båtarnas strid in i mål - den s.k. inrodden.

Eftersom både Militärbadhuset och Djurgårdsbron, hindrade publiken från att se loppet från start, hade arrangörerna uppfört två signalmaster vid målområdet, som berättade om båtarnas inbördes placeringar vid 100-, 500-, 1.000- och 1.500-meters markeringarna.

Det vackra vädret, som kom att ge Spelen benämningen "Solskens-olympiaden", var inte allestädes närvarande under roddtävlingarna, vilket var en lättnad för roddarna. En svag vind bäddade i stället för att goda tider var att vänta.

Första roddagens sista heat släpptes iväg kl. 20.20. Den som hela dagen hållit i startpistolen stående på en flotte, döpt till S:t Helena, var ingen mindre än Axel Hultman, som hade ett förflutet i Mälareroddklubben och i Stockholms Roddförening. För den sistnämnda klubben hade Hultman 1890 ingått i juniorlaget - som kallade sig "Portvinslaget".

19 NYA MEDLEMMAR I SOF

Ytterligare 19 nya medlemmar hälsas välkomna till SOF (avstämt per 090909)

Jan-Erik Arvidsson	Alsjöredsvägen 7	443 72 Gråbo
Anders Bensryd	Svärdgränden 12	224 75 Lund
Thomas Berglund	Horgeboda Osbacken	342 53 Lönashult
Rod Book	Herserudsvägen 9 D	181 34 Lidingö
Lennart Floodberg	Fyrmästaregatan 16 F	451 41 Uddevalla
Bengt Forsman	Axtorpsvägen 2	903 37 Umeå
Lars-Gunnar Hallman	Fyrislundsgatan 44 5 tr	754 46 Uppsala
Sven-Inge Idofsson	Bolmaryd Rörebacke 1	340 13 Hamneda
Karl-Inge Karlsson	Pilos väg 1	611 36 Nyköping
Thomas Lindberg	Strömbergs, Box 65	162 11 Vällingby
Michael Lindholm	Nydalavägen 9 E	214 58 Malmö
Eric Nilsson*	Vallgatan 19	820 10 Arbrå
Sven Norman	Ljuskärsvägen 77 nb	133 31 Saltsjöbaden
Agne Persson	Mårtens väg 5	291 65 Kristianstad
Ulf Stenberg	Vejbyslätts Bygata 24	260 83 Vejbystrand
Christer Svensson	Södra vägen 34	599 31 Ödeshög
Mats-Ola Tenggren	Namsosplan 12	824 41 Hudiksvall
Ole Törner	Krutmeijersgatan 5.	217 41 Malmö
Stig Wahlström	Munkgatan 20 C	722 12 Västerås

* hinderlöpare i OS 1952

Välkomna till SOF!

Det kom ett tack

Sedan några år tillbaka skickar SOF ut ett grattisbrev till alla de olympier som jubilerar och som finns porträtterade i Bullettinen och de får också tidningen där de är omskrivna samt information om föreningen.

Många svarar med tackkort och några blir också medlemmar hos oss som t.ex. fäktartjejen från Rom 1960, Christina Haarlem-Lagerwall.

Vi vill här återge ett av tacken – det vi fått från Birger Asplund som kastade slägga i tre OS 1956-64 och som fyllde 80 år i juli:

Frösön söndag 23 aug 2009

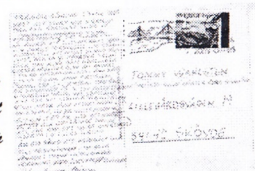
Hej! Ett stort och hjärtligt tack för gratulationer på min 80-årsdag. Det gladdde mig så mycket och tillsammans med min familj förgylde det upp stämningen till ett stort minne för livet.

För ca 10 månader sedan fick jag låda mina höftleder opererade. Det blev en mycket lyckad operation och idag kan jag cykla 50 km utan problem. På en gårdsväg, ca 250 m lång uppförslutning, löptränar jag för att stämna av maxpulsen. Vilopulsen före operationen var 58-63/min och nu är den nere på 50/min. Det är inte att undra på att min läkare tyckte att jag har ett ungt och starkt hjärta i en ung kropp.

Än en gång ett hjärtligt tack till föreningen och alla vänner i Olympiahistorikens förening.

Med Idrottshälsningar från vännen

Birger

Många olympier är medlemmar i SOF

Carl-Erik Asplund	1952	Skridsko 1500+5000+10000 m
Ove Emanuelsson	1960	Kanot C-1 1000 m
	1964	C-1 1000 m
	1968	C-1 1000 m
Carl-Erik Eriksson	1964	Bob tvåmans och fyrmans
	1968	Tvåmans
	1972	Tvåmans och fyrmans
	1976	Tvåmans och fyrmans
	1980	Tvåmans och fyrmans
	1984	Tvåmans och fyrmans
Lotta Falkenbäck	1988	Konståkning
Dan Glans	1976	Friidrott 3000 m hinder
Lars-Eric Gustafsson	1960	Rodd
Gösta Gärdin	1948	Modern Femkamp
Lars Hindmar	1952	Gång 10.000 m
	1956	20 km
Kjell Isaksson	1968	Friidrott Stavhopp
	1972	Stavhopp
	1976	Stavhopp
Lennart Jonsson	1960	Friidrott 200 m + 4x400
Christina Haarlem-Lagerwall	1960	Fäktning Florett
Rune Larsson	1948	Friidrott 400 m häck + 4x400 m
	1952	400 m h + 400 m + 4x400 m
Eric Nilsson	1952	Friidrott 3000 m hinder
Bengt Nilsson	1956	Friidrott Höjdhopp
Berndt Nilsson	1960	Simning 200 m bröst
Rolf Peterson	1964	Kanot K-1 och K-4 1000 m
	1968	K-1 1000 m
	1972	K-1 1000 m
Stickan Pettersson	1956	Friidrott Höjdhopp
	1960	Höjdhopp
	1964	Höjdhopp
Jupp Ripfel	1968	Cykel
Leif Yttergren	1980	Basketboll

C-E Asplund

C-E Eriksson

Lennart Jonsson

Kjell Isaksson

Bengt Nilsson

Stig Pettersson

Rune Larsson

Björn Walden har avlidit

Vår ordförande i Sveriges Olympiahistorikers Förening under åren 2000-07, Björn Walden, avled den 6 augusti 2009 efter en tids sjukdom. Björn skulle ha fyllt 75 år i november.

Idrott var Björn stora intresse och sedan barnsben var skidåkning i olika former, friidrott, ishockey och segling hans idrotter. I segling blev Björn en duktig rorsman i allt från mindre jollar via Drake till R 5,5:a.

Hans idrottsintresse satte också sina spår i hans yrkeskarriär. Under många år var Björn marknads- och förlagschef på Strömberg-Brunnhages förlag – landets äldsta och största utgivare av idrottsböcker.

Från mitten av 1950-talet kom dock bob- och rodelåkning att uppta Björns mesta tid. I rodel rönt han själv stora framgångar. 1962 vann han Riksmästerskapet i såväl singel som lag, och året därpå blev han svensk mästare i lag för Saltsjöbadens Rodelklubb. Björn var ordförande i denna klubb 1957-1980 och under den tiden korades föreningen till Sveriges bästa mästerskapsklubb.

I 33 år var han ledamot av Svenska Bob- och Rodelförbundets styrelse - de 21 sista som ordförande.

Björn var 1957 en av initiativtagarna till idrottens internationella förbund, FIL, Federation Internationale de Luge de Course, där han blev hedersledamot efter åtta år som vice ordförande.

I 16 år var han ledamot av Sveriges Olympiska Kommitté och under åtta olympiska spel var han överledare för sin idrott rodel.

Björn var personen bakom utvecklingen av Saltsjöbadens Rodelklubb, den jämtländska rodelmetropolen Hammarstrands världscup-tävlingar, och stod för ett utvecklande arbete inom FIL, allt för att stärka rodelsportens regelarbete, sakkunskapen hos domare och jury-medlemmar, och inte minst de aktivas kunskaper om sin idrott.

För sina insatser inom svensk och internationell idrott tilldelades Björn en rad utmärkelser

Björn Walden 1934 - 2009

och bland dessa kan främst nämnas heders-tecken i guld från FIL och Sveriges Riksidrottsförbund.

Förutom ordförandeskapet i vår förening, var Björn ledamot i Sveriges Olympiska Akademi och Föreningen Riksidrottens Vänner. I den sistnämnda föreningen var han styrelseledamot, sekreterare mm från 1987 och utsågs 2005 till dess ordförande.

När jag kom med i SOF:s styrelse 2006 så blev Björn något av en mentor för mig, vilket jag uppskattade mycket. Han ringde ofta och informerade och inspirerade mig i styrelsearbetet.

När han hade slutat som ordförande i SOF fortsatte han att ringa och gav mig många uppmuntrande ord på vägen i det fortsatta arbetet i styrelsen!

Tack Björn för många kloka ord och goda råd!

Tomas Persson

Den olympiska familjen

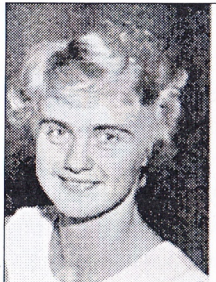

Tommy Wahlsten

3 okt: Jan-Erik Karlsson i Gråbo fyller 70. Han tävlade för IK Vikingen, Göteborg, när han deltog i 3000 m hinder i Mexico 1968. Jan-Erik kom åtta på 9.19,6 i det sista försöksheatet (av 3) som vanns av blivande guldmedaljören Amos Biwott, Kenya. Morozov, Sovjet, gick till final som 4:a på 9.08,4 och dit gick också Bengt Persson (se nedan 31 okt).

4 okt: Göran Andersson i Ödsmål fyller 70. Göran representerade Marstrands SS när han seglade finnjolje i Rom 1960 där han kom 28:a. Guldmedaljören Paul Elvström, Danmark, var så överlägsen att han kunde avstå sista seglingen. I OS-boken från 1960 kallas Göran för Thore som är det andra av hans två förnamn.

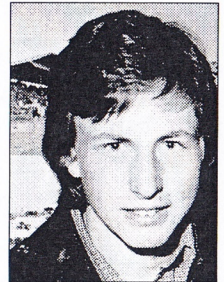
6 okt: Karin Lindberg, nu Lindén, i Örebro fyller 80. Hon var med som gymnast i tre Olympiska Spel och representerade i tur och ordning, GK Stockholmsflickorna (1948), Arbetarnas GF, Örebro (1952) och Stockholms Studenters IF (1956). I London 1948 var hon med i det svenska laget som kom 4:a, i Helsingfors 1952 var hon med bland de åtta svenskor (se 5 nov. nedan) som tog guld i grupp gymnastik med handredskap (röda bollar). Allroundlaget kom åter 4:a och individuellt var Karin 17:e av 134 startande. Bästa delresultat var 7:a i hopp över häst. 1956 i Melbourne kom grupp gymnastiklaget, där de övriga fem var Ann-Sofi Colling, Eva Rönström, Evy Berggren, Doris Hedberg och Maud Karlén, på silverplats, även denna gång med röda bollar. Allroundlaget kom nu 8:a och individuellt var Karin 48:a.

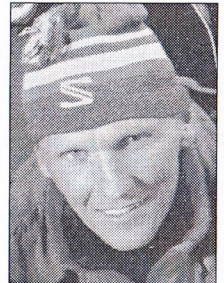
6 okt: Peter Eriksson i Flyinge fyller 50. Peter har fem OS-startar i banhoppning och de tre första tävlade han för Helsingborgs Fältrittklubb (1984,92 och 96) och därefter för Flyinge HK år

2004 och 2008. Hans hästar har varit Imperator (i Los Angeles 1984), Moritz, Robin Z, Cardento och Jaguar Mail och placeringarna individuellt följande: 39:a, 23:a, avstod final, 49:a och 33:a. I lag 8:a (1992 i Barcelona), 10:a (1996 i Atlanta), silver i Aten 2004 med Cardento och nu senast 8:a i Peking.

6 okt: Sven Fahlén i Östersund fyller 50. Sven tävlade i skidskytte för Tullus SG i Nällden när han var med i Lake Placid 1980 där han kom 21:a på 20 km samt var med i stafettlaget som kom 10:a. I Sarajevo 1984 blev motsvarande placeringar 11:a och 10:a och på 10 km blev Sven bäste svensk på 21:a plats av 64 startande i ett lopp som vanns av Eirik Kvalfoss, Norge.

7 okt: Thomas Eriksson i Borlänge fyller 50. "Oljan" var med i Lake Placid där han kom 11:a på 15 km (loppet som Wassberg vann med 1/100 före Mieto), 16:e på 50 km och 5:a med stafettlaget 4 x 10 km där han körde andra sträckan och förde upp Sverige från 9:e till 2:a plats.

12 okt: Claes Bengtsson i Karlstad fyller 50. Han tävlade för IFK Sala när han var med i Sarajevo 1984 på de längsta distanserna, 1500 m (18:e på 2.02,4), 5000 (16:e på 7.26,57- 14 sek. efter Tomas som vann) och 10000 (16:e på 15.14,33). I Calgary 1988 körde Claes de tre kortaste ! distanserna, 500 (32:a på 38,66), 1000 (21:a på 1.15,07) och 1500 där han fick sin bästa OS-placering 13:e på 1.55,16. André Hoffman, Östtyskland, vann på 1.52,06 (VR).

13 okt: Leif Andersson i Arboga fyller 60. Leif brottades för Arboga BK när han var med i Montreal 1976 och 1980 i Moskva. Han kom 4:a vid båda starterna i grekisk-romersk 82 kg (lätt mellanvikt). I Montreal var det ett misstag mot rumännen Enache som grusade medaljförhoppningen. Leif trodde han låg under när han egentligen var i ledning och ett onödigt försök till kast nio sekunder före slut var ödesdigert. Även i Moskva var det nära medalj – domsluten i matchen mot bulgarer Pavlov gick inte Leifs väg (förlust 4-3).

13 okt: Lars-Åke Lindqvist i Sandared fyller 50. Han var roddare i Öresjö SS, Borås, när han kom med till OS i Los Angeles 1984 för att ro i fyran utan styrman. Den svenska båten där även klubbkamraterna Anders Wilgotsson och Anders Larsson tillsammans med Hans Svensson (Falkenberg RK) fanns med kom 6:a, fyra sekunder efter trean från Danmark som man dock slagit i ett tidigare heat.

16 okt: Thomas Eriksson i Stockholm fyller 50. Djurgårdsspelaren var med i OS 1980 i Lake Placid och 1988 i Calgary och fick vid båda tillfällen bronsmedalj. I tröja nr 27 spelade Thomas med i samtliga sju matcher 1980: USA 2-2 (1 mål), Rumänien 8-0 (1 mål), Västtyskland 5-2, Norge 7-1, Tjeckoslovakien 4-2, Finland 3-3 och Sovjet 2-9. 1984 spelade han också sju matcher (var ej med mot Frankrike 13-2) d.v.s.: Polen 1-1, Schweiz 4-2, Finland 3-3, Kanada 2-2, Tjeckoslovakien 6-2, Sovjet 1-7 och Västtyskland 3-2.

24 okt: Kent Andersson i Haninge fyller 50. Kent brottades för Väsby BK när han var med i Moskva 1980 och för Stockholms Spårvägars GIF när han var med i Los Angeles. 1980 blev han 10:e i grekisk-romersk 48 kg (lätt flugvikt) efter två förluster. Bättre gick det 1984 då han blev 5:a i samma klass och dessutom 6:a i fria stilen där det dock bara var sju startande.

28 okt: Raimo Pihl i Karlstad fyller 60. Raimo representerade Stockholms Spårvägars GIF när han var med i tiokamp i Montreal 1976.

Han kom där 4:a på svenskt rekord, 8.218 poäng. Raimos resultat: 10,93 på 100; 6,99 i längd; 15,55 i kula; 2,00 i höjd; 47,97 på 400; 15,81 på 110 m h; 44,30 i diskus; 4,40 i stav; 77,34 i spjut och 4,28,76 på 1500. Bruce Jenner, USA, vann på nytt världsrekord 8.618. Lennart Hedmark var 8:a (7974) och Ronald "Rulle" Bäckman 20:e (7319) av 28 startande.

31 okt: Bengt Persson, nu Widmark, i Visby fyller 70. "BP", IFK Umeå, var med och sprang 3000 m hinder i Mexico City 1968. Han var trea i första försöksheatet på 9.06,4 före norrmannen Riisa. I finalen tog "BP":s krafter slut på den höga höjden och han slutade 10:a av finalfältets 12 startande på 9.20,6, 11 sek. efter Riisa. (se även J-E Karlsson, 3 okt)

31 okt: Mats Näslund i Höllviken fyller 50. Mats representerade Brynäs IF (1980) och Malmö IF (1992+94) när han spela ishockey med Tre Kronor i tre OS. I Lake Placid kom Sverige på bronsplats och Mats spelade med i samtliga sju (matcher se Thomas Eriksson 16 okt) och gjorde mål mot V-ty., Norge och Tj. I Albertville -92 kom Sverige 5:a; Mats var med i samtliga åtta matcher: Polen 7-2, Italien 7-3, Tyskland 3-1, Finland 2-2 (1 mål), USA 3-3, Tjeckoslovakien 1-3, Finland 3-2 och Tyskland 4-3. Guld blev det i Lillehammer -94 och Mats var med i alla åtta matcher: Slovakien 4-4, Italien 4-1, Frankrike 7-1, USA 6-4, Kanada 2-3, Tyskland 3-0, Ryssland 4-3 och i den berömda finalen Kanada 3-2 efter straffavgörande. Mats var i topp i assistligan med sju målgivande passningar.

5 nov: Ingrid Sandahl, nu Sundell, i Örebro fyller 85. Ingrid tävlade i gymnastik för GK Hermes i Stockholm och var med i London 1948 i det lag som kom 4:a. I Helsingfors upprepades den placeringen men i gruppgymnastik med handredskap vann Sverige guld. Förutom Karin Lindberg (se 6 okt. ovan) ingick Gun Röring, Evy Berggren, Göta och Ann-Sofie Pettersson, Hjärdis Nordin, Vanja Blomberg och Ingrid i det sergrande laget. Individuellt i 8-kamp kom Ingrid 57:a av 134 startande.

6 nov: Per-Erik Ritzén i Danderyd fyller 75. Han tävlade för K1 IF, Stockholm, när han var med i modern femkamp i Rom 1960. Individuellt blev Per-Erik bäst av svenskarna på 15:e plats av totalt 60 startande. I lagtävlingen kom Sverige 6:a och där ingick också Sture Ericson (21:a ind.) och Björn Thofelt (30).

8 nov: Hans Antonsson på Ingarö fyller 75. Han tävlade under våren 1960 för Vänersborgs BK men i september, när mellanviktsklassen i brottningens fria stil avgjordes i Rom, representerade han Uddevalla IS. Av 17 startande i klassen erövrade Hans brons efter följande fem kamper: Viljo Punkari, Finland, fallseger, Mansour Mahdizadet (kallad Savad i OS-boken -60), Iran, poängförlust, Madho Singh, Indien, poängvinst, Fred Thomaz,

Nya Zeeland, fallseger och oavgjort mot Giorgi Skhirtladze, Sovjet som tog silvret efter vinst på vägen där Hasse var halvtannat hekto tyngre. Segraren Hasan Güngör, Turkiet, brottades f.ö. varken mot tvåan Giorgi eller mot Hans.

10 nov: Stig Andersson i Varberg fyller 85. "Kocken" tävlade för CK Wano i Varberg när han var med i det svenska laget i cykelns 4.000 m följelopp på bana. Bengt Fröbom, Owe Nordqvist och Arne Johansson ingick också men tiden 4.58,2 räckte bara till 11:e plats (av 22 startande, Indien var f.ö. sist på 6.06,1). Schweiz tog sista kvartsfinalplats på tiden 4.55,0 och Italien vann i final på 4.46,1 mot Sydafrika (4.53,6). Storbritannien, 2:a i försök, vann bronsmatchen mot Frankrike.

16 nov: Anders Liljebäck på Lidingö fyller 50. Han tävlade för KSSS, Stockholm när han tillsammans med klubbkamraten Jonas Häggblom var med i 470-klassen i Seoul 1988 där den svenska båten blev 14:e av 29 båtar. Placeringarna i delseglingarna var 12-16-16-23-10-16-14 Fransmännen Peponnet och Pillot vann efter följande resultatrad: 1-3-1-10-11-5-2.

17 nov: Gösta Adamsson i Strömstad fyller 85. Gösta tävlade för Strömstads RK när han tillsammans med sina klubbkamrater, John Nicklasson, Frank Olsson, Lennart och Rune Andersson Ivan Simonsson, Ragnar Ek, Thore Börjesson och coxen Sture Baatz, var med i Helsingfors 1952 i roddens åtta med styrman. 6.24,3 i försök, 6.25,9 i "repriseheat" och 6.28,1 i semifinal räckte inte till final dit fem av 14 startande båtar gick.

18 nov: Sture Andersson i Domsjö fyller 60. Backen från Modo AIK var med i Tre Kronors bronsvinnande lag i Lake Placid 1980. Sture i tröja 3 spelade alla Sveriges 7 matcher - oftast i par med Thomas Eriksson (se 16 okt. ovan där resultat också finns). De båda gjorde f.ö. Sveriges båda mål i 2-2 matchen mot blivande guldlaget USA. Sture gjorde dessutom ett mål mot Norge.

21 nov: Gösta Svensson i Stockholm fyller 80. "Svängsta" tävlade för Svängsta IF när han var med i höjdhopp i Helsingfors 1952. Han kom där på en finfin 4:e plats på 1.98 (som han tog i sista försöket) sedan han fräckt nog stått över på 1.95. På 2.01 hade han med sin saxstil (den bäste med den stilen) ett utmärkt försök men bronset gick till "brassen" da Conceicao (f.ö. i final på 200 m 1956) som tog 1.98 i första. Arne Ljungqvist kom på 15:e plats med 1.90. Walt Davis, USA, vann på 2.04 och 28 !! hoppare av 34 var i final sedan de klarat kvalgränsen 1.87.

22 nov: Ylva Hedlund, nu Langermo, på Lidingö fyller 60. Ylva, som tävlade för IFK Lidingö, var med i skridskons tre kortaste danser, 500, 1000 och 1500 m både 1968 i Grenoble och 1972 i Sapporo. Placeringarna blev 26:a (49,9), 19:e (1.37,5) och 20:e (2.31,5) resp. 18:e (46,24), 14:e (1.33,82) och 25:a (2.31,31). Med sitt lopp på 1000 m i Sapporo blev Ylva bästa svenska och vid mellantiden vid 600 låg hon så bra som femma. Monika Pflug, Västtyskland, vann på 1.31,40 i par med Ann-Sofie Järnström (19:e på 1.35,21) och Sylvia Filipsson (30:e på 1.37,24). Ylva är dotter till bronsmannen på 5000 m 1948, Göte Hedlund.

24 nov: Anders Flodqvist i Sköndal fyller 50. Han representerade Stockholmpolisens IF när han var målvakt i vattenpolo och var med i Sveriges lag som kom 11:a i Moskva 1980. Motståndare var Spanien (3-7), Italien (4-4), Sovjet (1-12), Grekland (5-9), Italien (3-8), Rumänien (3-8), Australien (4-9) och i avslutningen seger mot Bulgarien, 8-6. I 4-4 matchen mot världsmästarna Italien blev Anders hjälte när han räddade straff i slutminuten.

25 nov: Göran Bengtsson i Skene fyller 60. Göran, som tävlade för IK Ymer Borås, var med i maratonloppet i Montreal 1976 där han kom 14:e på tiden 2.17.39,6 i ett lopp som hade 67 startande. I ett strilande regn drog Göran upp farten och var i ledning efter 10 km på 30.48. Han var bland de nio främsta vid 15 km men vid 25 km hade han fått släppa 44 sekunder till blivande segraren Waldemar Cierpinski, DDR, som vann på 2.09,55.

26 nov: Östen Edlund i Täby fyller 75. Östen kastade diskus för Kronobergs IK och var med i Rom 1960 där han kom 24:a på 51,76. 12 man av 34 klarade inte kvalgränsen 52 m - Erik "Myggan" Uddebom hörde också dit (50,87). Al Oerter, USA, tog guld på 59,18 (OR) i sin andra av fyra raka OS-vinster i diskus.

26 nov: Hans Hansson i Mora fyller 60. Hans spelade ishockey för Mora IK och var med när Sverige kom 4:a i Sapporo 1972. Han var med i matchen mot Polen som vanns med 5-3 och spelade då ihop med Björn Palmqvist och Lars-Göran Nilsson som båda gjorde var sitt mål. Sovjet tog tredje raka guldet och Charlamov vann skytteli-

gan med 9 mål på fem matcher.

26 nov: Roland Nilsson, boende i USA, fyller 85. Roland stötte kula för F 11 IF i Nyköping när han var med i London 1948 och för Westermalm IF när han även kastade diskus i Helsingfors 1952. I London kom han 14:e på 14,36 efter att ha missat kvalgränsen på 14.60 efter strul med starttiden. Gösta Arvidsson blev där 5:a med 15,37. I Helsingfors gick det bättre för Roland som blev 5:a på 16,55 (SR).

I diskus blev han 7:a på 50,06. O'Brien, USA, vann kulan på 17,41 (OR) och landsmannen Iness diskus på 55,03 (OR).

27 nov: Ann-Sofi Roos, nu Carlsson, i Spånga fyller 50. Hon simmade för Kristianstads SLS när hon var med i Montreal 1976 och i Moskva 1980. 1976 simmade hon 100 och 200 m bröst (28:a på 1.18,61 resp. 13:e på 2.41,38) och 1980 var distanserna 200 bröst (10:a på 2.35,99) och 400 medley (10:a på 4.57,13). I medleyloppet hade behövts 4.56,26 för final.

29 nov: Åke Hultberg i Svalöv fyller 60. Han tävlade i banhoppning för Borås FRK när han tillsammans med hästen El-vis var med i München 1972. Av 56 startande gick Åke vidare till finalhoppningen som delad 13:e av 20. I finalhoppningen hade Åke åtta fel i första och avbröt sedan i den andra och slutplaceringen blev 17:e.

30 nov: Barbro Tano i Kiruna fyller 70. Barbro tävlade för IFK Kiruna när hon var med i Grenoble 1968 och i Sapporo 1972. 1968 (när Toini vann 2 guld) kom Barbro 18:e (17.35,8-40 sek. efter Toini) på 5 km och 10:e (39.09,6) på 10 km och 1972 blev placeringarna 19:e (17.54,53) resp. 13:e (36.29,34).

Kulakova, Sovjet vann milen på 34.17,82 och Barbro var bästa svenska och åkte upp sig elva placeringar mellan 5 och 10 km. En förkylning hämmade 5 km och satte stopp för stafettmedverkan där Meeri Bodelid, Eva Ohlson och Birgitta Lindqvist kom åtta.

5 dec: Curt Brunnqvist på Lidingö fyller 85. Curt rodde för Hammarby IF och var med i singelsculler i London 1948 då han blev utslagen i 2:a omgången – en dryg båtlängd efter blivande tvåan Risso från Uruguay. 1952 i Helsingfors tävlade han tillsammans med klubbkamraten Tore Johansson i dubbelsculler och efter ett misslyckat försöksheat (8.31,3) slog man Kanada i reprisheat med tiden 7.11,4 men det hade behövts ca 8 sek.

bättre för att nå mellanheat. Argentina vann sedan guld på 7.38,3 i kan tänkas en annan typ av väder vid viken vid Helsingforsstadsdelen Mejls där tävlingarna hölls.

8 dec: Thomas Johnsson i Skövde fyller 60. Thomas simmade bröstsim för Skövde SS när han var med i Mexico City 1968. Han kom 18:e på 100 (1.10,0 i försök och 1.10,9 i semi) och 16:e (av 36 startande) på 200 (2.38,0).

Guldet vanns av Mc Kenzie, USA, (1.07,7) resp. Munoz, Mexiko (2.28,7). Thomas simmade sedan också bröstsim i medleylagkappen 4x100 m som kom 15:e (4.12,2.). Hans Tegeback 1.06,7, Thomas 1.11,9, Bo Westergren 59,5 och Lester Eriksson 54,1 ingick i laget som var sex sekunder sena för att nå till final.

11 dec: Mikael Brandén fyller 50. Mikael simmade ryggsim för Stockholmspolisens IF när han var med i Montreal 1976, 16 år ung. På 100 m kom han 29:a med 1.01,5 och i medleylagkappen 4x100 m simmade han i laget som hade 11:e bästa tid på 3.58,82 och där Anders Norling simmade bröst, Bengt Gingsjö fjäril och Dan Larsson frimsim. Halvannan sekund fattades för finalplats.

18 dec: Sten Erickson i Åkersberga fyller 80. Sten tävlade för IF Elfsborg när han var med i trestegshoppning i Rom 1960. Han klarade kvalgränsen och gick som sjunde man till final på 15.76 (kvalgräns 15.50) och väl där hoppade han 15.49 och som då räckte till plats 11 av 15 i final – sammanlagt startade 39 st. Jozef Szmids, Polen, vann på 16,81. Nämnas kan att Sten slog dubbla guldmedaljören (52 och 56), Ahdemar da Silva, Brasilien, som kom 14:e (15.07).

28 dec: Evert Gunnarsson i Nora fyller 80. Evert var med i tre OS, i London 1948 och i Helsingfors 1952 rodde han tvåa utan styrman ihop med sin klubbkamrat i Kungälv RK, Bernt Torberntsson. 1948 hade det behövts en seger i uppsamlingsheatet för att bli bland de sex båtarna i semi men Australien blev för svåra. 1952 vann paret ett försöksheat på 7.54,5, kom trea i mellanheat på 8.07,5 och sedan tvåa i semi på 7.58,6 där segaren gick till final. 1956 i Melbourne tävlade Evert för RK Three Towns med säte i Uddevalla och var med både i fyran och åttan med styrman.

Åttan kom 4:a och fyran tog silver och i båten satt också klubbkamraterna Ivar Aronsson, Gösta Eriksson och Olle Larsson samt Bertil Göransson (cox). Se även längre artikel i SOF-Bulletin nr 2/2008.

28 dec: Tomas Gustafson i Uppsala fyller 50. Tomas var med i fyra OS och har tagit tre guld. Han tävlade för Eskilstuna IK 1980 i Lake Placid, 1988 i Calgary och 1992 i Albertville medan han representerade SK Pol-lux 1984 i Sarajevo.

1980 kom han 12:a på både 5. och 10.000 m (7.16,85 resp. 15.05,18) och 7:a på 1500 (1.58,18). 1984 åkte han 500 m (36:a på 41,18), 5.000 m där det blev guld på 7.12,28 och 10.000 m där han tog silver på 14.39,95 – 5/100 sek. efter Igor Malkov, Sovjet som i sin tur var 2/100 efter Tomas på 5.000. 1988 blev det guld på både 5- och 10.000 m (6.44,63 - OR resp. 13.48,20 - VR) medan avslutningsloppet i OS - 5.000 m 1992 slutade med en 13:e plats (7.15,56), tre sek. efter bäste svensk, Jonas Schön, som kom 9:a.

29 dec.: Anna-Lisa Augustsson i Sundbyberg fyller 85. Hon tävlade i friidrott för IK Göta, Stockholm och var med 1952 i Helsingfors på 100 m där hon sprang på 12,4 i försöken och 12,5 i mellanheat. Hon var också med i svenska stafettlaget på 4x100 m där hon tillsammans med Agneta Han-nertz, Greta Magnusson och Nell Sjöström sprang på 47,8 (sv rekord). De blev 4:a i försöksheat - slagna av USA (46,5), Storbritannien (46,6) och Italien (47,4).

29 dec: Birgitta Wängberg, nu Axsäter, i Bjär-

red fyller 70. Birgitta representerade Stockholms KK 1956 i Melbourne på 400 m frisim och i lagkappslaget 4x100 m fritt. På 400 m kom Birgitta 6:a i sitt försöksheat med tiden 5.27,0 (19:e tid av 26 startande) – ett heat som vanns av Dawn Fraser, Australien på 5.02,5. I lagkappen kom Sverige 6:a i finalen drygt 4 sek från bronset. I laget simmade också Anita Hellström, Karin Larsson och Kate Jobson.

29 dec: Thorbjörn Thoreson i Timrå fyller 50. Han paddlade kanot för Fagerviks KK och var med i Moskva 1980 då han satt i K4-båten som i finalen kom 9:a och sist på 3.20,74 då man mötte ”höger-mot-vindar” på sin bana 1. Lars-Erik Moberg, Per Lundh och Berndt Andersson fanns också med i kajaken. Östtyskland vann på 3.13,76 före Rumänien och Bulgarien som båda var slagna av svenskarna i försöken (svensk tid där 3.05,20) och därmed fick köra uppsamlingsheat.

31 dec: Folke Alnevik i Gävle fyller 90. Folke tävlade för I14 IF i Gävle när han var med i London 1948 och tog brons på 4x400 m där de övriga var Kurt Lundquist, Lars-Erik Wolfbrandt och Rune Larsson (vår SOF-medlem). Efter att ha kommit tvåa efter Finland i försöksheat III på 3.21,0 så blev laget trea i finalen på 3.16,0 slagna av USA (3.10,4) och Frankrike (3.14,8) men klart före Finland (3.24,8). Jamaica och Italien tvingades bryta. Individuellt på 400 m gick Folke vidare från försök med 50,2. I mellanheatet blev han som 4:a (50,6) slagen av jamaicanerna Whitfield och Rohden samt brassen Remos och det blev dessa tre som gick till semifinal – dit Rune ovan kvalificerade sig men inte startade i.

16 nov: Frank Östergren i Skogås fyller 60.

Våra egna jubilarer – ett stort Grattis från SOF

4 okt: Styrelseleda-
moten Bengt Ekstedt
i Bromma fyller 60. Bengt är distributören som ser till att du får SOF-bulletinen sedan den tryckts.

20 okt: Peo Eriksson i Göteborg fyller 75.

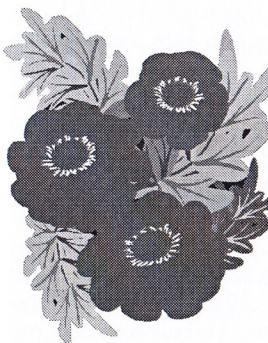
28 okt: Sven Stenholm i Åby fyller 70.

18 nov: Staffan Nor-
berg i Örnsköldsvik
fyller 60.

23 nov: Kim Bengts-
son i Sundbyberg fyl-
ler 70.

11 dec: Hans Hjort i
Danderyd fyller 70.

12 dec : Curt Rune i
Uppsala fyller 75.

Avlidna

Gunnar Håkansson, född den 23 juli 1926 Malmö, har avlidit i Malmö den 4 augusti i en ålder av 83 år. Gunnar brottades för GAK Enighet i Malmö och var med i Helsingfors 1952 och i Melbourne 1956.

I Helsingfors började Gunnar med seger mot Horvath, Rumänien men sedan blev det förluster mot Brötzner, Österrike, och blivande tvåan Imre Polyák, Ungern som sedan kom att ta silver både 1956 och -60 innan han välförtjänt fick guld 1964.

I Melbourne blev det en femteplats för Gunnar efter segrar mot Bielle, Frankrike, och Müzahir Sille Turkiet (som vann guld 1960). Förlusten kom på fall mot Zeneladze, Sovjet. Gunnar blev VM-trea 1955 då Sille blev tvåa..

Klas Lindström, född den 27 oktober 1920 i Stockholm, har avlidit den 2 juni i Hindås i en ålder av 88 år. Klas var med i St Moritz 1948 där han ingick i det svenska ishockeylaget. AIK-aren Klas spelade center i B-kedjan och gjorde Sveriges mål mot Kanada (1-3), två mål mot Österrike (7-1), ett mot Storbritannien (4-3).

Han var också med mot Tjeckoslovakien (3-6), USA som var med "utom tävlan" (2-5), Schweiz (2-8) men var inte med i de två avslutningsmatcherna mot Italien (23-0) och Polen (13-2). Sverige slutade fyra. Förutom ishockey spelade Klas också fem allsvenska fotbollsmatcher för AIK. Han flyttade 1951 till Göteborg där han avslutade sin civila karriär som överläkare vid Mölndals lasarett.

Ebbe Wallén, född den 2 januari 1917 på Vaddö, har avlidit den 19 juli 2009 i Täby i en ålder av 92 år. Ebbe tävlade för Stockholms Bobsleighklubb och var med i Cortina 1956 där han satt i fyrmansboben, Sverige 1, som kom på 16:e plats efter serien 8-12-20-18. Efter en bra start 8:a av 20 startande i första åket

så föll laget tillbaka andra dagen och särskilt då i tredje åket där man kom sist. Klubbkamraterna Olle Axelsson (131201-800915 och Gunnar Åhs (150905-940506) samt Sune Skagerlind (190927-971128) från BK Sankt Erik var de övriga i Sveriges förstabob. Sverige 2 kom på plats 13 efter jämna serien 14-15-15-14.

I den boben satt Sven Erbs (110320-590715) och Jan de Man Lapidoh (150616-890611) från samma klubb som Ebbe samt Kjell Holmström (160708-990314) och Walter Aronsson, f. 1917-03-28, från BK Sankt Erik.

Verner Wettersten, född den 19 april 1923 i Södertälje, har avlidit den 15 augusti i en ålder av 86 år. Verner representerade KF Kanotisterna i Södertälje när han var med i London 1948 och i Melbourne 1956. Han tävlade i C-2 1.000 m och 10.000 m 1948 tillsammans med klubbkamraten Gunnar Johansson (190323-981211) medan han i Melbourne paddlade dessa distanser ensam i sin canadensare.

I sina fyra starter har han ett unikt resultat: han kom 6:a samtliga gånger. Antalet startande var mindre förr , 6 resp. 8 i Verners klass 1948 medan det var nio i var 1956.

Torsten Lindberg, född den 14 april 1917 i Nässjö, har avlidit i Malmö den 31 augusti i en ålder av 92 år. Han representerade IFK Norrköping när han som målvakt var med att ta guld i fotboll i London efter finalseger mot Jugoslavien, 3-1, fredagen den 13 augusti 1948.

De övriga OS-matcherna med Torsten i mål var mot Österrike (3-0), Korea (12-0) och i semifinalen Danmark (4-2). Torsten hade nr ett på ryggen men han blev den siste i detta legendariska lag att lämna arena. Mer om Torsten på nästa sida.

Torsten Lindberg – guldålvakt och mstertrnare

Fotbollslegenden Torsten Lindberg har avlidit i Malmö i sitt 93:e levnadsår. Torsten var den allra siste från guldlaget i London 1948 och han var också den siste av Norrkpingslegenderna från fyrtiotalet med fem allsvenska guld (Torsten nådde t.o.m. sex guld). Norrkpingskamraterna som 1946 med Masse och Mulle Holmqvist genomförde sgenomspunnen Englandsturn med flera matcher mot topplagen utan förlust efter avgörande insats av Torsten Lindberg. En insats som kom att betydda landslagsspel enligt honom själv.

IFK ansågs nu som Europas bästa klubbtag med Nalle Halldén som lagledare och Lajos Czeizler som eminent tränare. Ingen har lärt mig mer om fotboll n Lajos berättade Torsten. Tiderna var helt annorlunda än nu och Torstens ln som polis låg på 180 kr i månaden. Av IFK fick han 20 kr per match plus 15 kr extra om de vann. En affärsman och entusiast – Hesselman – skänkte spelarna 50 kr varje gång de vunnit en stormatch – mot t.ex. Malmö FF – sammanlagt nästan en halv månadslön och stora pengar då. Torsten menade dock att ran att få spela för IFK Norrköping betydde mera, ja allt!

Torsten, som var född i Nässjö, debuterade redan som 16-ring fr sin moderklubb Husqvarna IF i dåvarande näst högsta serien – division 2. Han fortsatte i Jnkpingsklubben IF Tord och efter en kort sejour i rgryste IS blev han från 1940 en av centralgestalterna i IFK Norrköping (396 allsvenska matcher). Torsten gjorde 19 A-landskamper och var menar expertisen en närmast fulländad målvakt. Han var lång, spänstig, greppsker – alltid rätt placerad. Han lste spelet och agerade långt ute på planen. Lindy – som han kallades – behövde därför sällan göra fantomrddningar men behärskade också denna virtuosa konst. En mlvaktstyp som också representerades av företrädaren i landslaget Gurra Sjberg, av Bengt Kjell, Janne Mller, Thomas Ravelli och framför allt av Sovjets Lew Jaschin.

Torsten blev sedan han slutat som målvakt en ytterst framgångsrik tränare. Tillsammans med

George Raynor förde han Sverige till VM-silver 1958. Med Lennart Nyman förde han också Sverige till uppmärksammade segrar mot England på Wembley 1959, mot Danmark med hela 6-0 på Idrottsparken i Köpenhamn 1960

och – medan Chrusjtjev gästade Sverige – mot Sovjet i Moskva 1963.

Han förde Djurgårdens IF till allsvenskt guld 1964 och – med nästan helt nytt lag – 1966. Torsten tog Sirius, Motala och – nästan – IFK Stockholm till högsta divisionen och var allsvensk tränare fr Norrköping och AIK.

Som aktiv strnspelare och som tränare i kombination framstår endast Nils Liedholm som mer meriterad. Lägger vi till att Torsten spelade handboll, bandy samt ishockey i näst högsta serien och därtill var flerfaldig smlandsmstare i bordtennis vill jag påstå att Torsten Lindbergs karriär r enastående i svensk idrottshistoria.

Jag såg Torsten spela bara en enda gång – en vnskapssmatch i Emmaboda 1948 – men han var ändå genom Sven Jerrings referat och genom sportspalterna min idol. Sedan han som pensionär flyttat till Malmö uppstod 1989 en mycket nära vänskap mellan oss präglad av livsglädje. Våra teaterbesök och konsertupplevelser tillsammans blev otaliga tills fr 2-3 r sedan. Han var intill dess ytterst vital trots hög ålder men efter en trist trafikolycka började han krokna båda bokstavligt och bildligt.

Torstens berättelser från förr kryddade våra möten och ännu så sent som fr tre veckor sedan hade vi ett mycket positivt och nära telefonsamtal. Han var en stark personlighet – trofast, begvat intellektuell, intresserad av nuet, generös och fylld av humor men också enveten. På kallbadhuset Ribban i Malmö var Torsten Lindberg en uppmärksammad profil. Saknaden är stor.

Torsten Lindberg med sitt OS-guld från 1948

Special olympics moder har avlidit

Eunice Kennedy föddes som nummer fem i Joseph P. och Rose Kennedy-Fitzgeralds allt gläsare niobarnaskara avled 11 augusti och hennes broder Ted, senator, en månad senare.

Bara Jean Ann, f.d. ambassadör på Irland, är kvar i livet från barnaskaran som under 1900-talet har påverkat USA så mycket både i framgång och tragedi.

Eunice Kennedy-Shriver var på sitt sätt minst lika politisk som sina mer berömda bröder John F., Robert F. och unge Edward.

1962 startade hon den organisation som idag heter Special Olympics och som nått en förbluffande stor omfattning. Det är en idrotts och fritidsorganisation för utvecklingsstörda som startade i USA och Kanada men som idag spridit sig till länder i hela världen.

Första Special Olympics arrangerades 1968 på Chicago Soldiers Field. De senaste världsspelen arrangerades i Shanghai år 2007 med 7 000 deltagare.

Kalmartjejen Jeanette Erlandsson är ett bevis på att rörelsen verkligen har spridit sig över hela världen. I vintras vann Jeanette från Rinkabyholm sin tävling i Special Olympics vinterspel och hedrades i början av augusti av Kalmar kommun. Jeanette ska få ge namn till sin egen gata. Det var storasyster Rosemary som inspirerade Eunice till att grunda Special Olympics. Rosemary föddes med utvecklingsstörning. Den glamorösa, närmast kungliga, Kennedyfamiljens

varma intresse för utvecklingsstörda och idrott tvingade de mest arroganta och nonchalanta redaktionsledare att ta Special Olympics och därmed handikappidrotten på allvar. Eunice själv lindade världens mäktigaste idrottsledare runt sina fingrar och Special Olympics har idag ett fantastiskt stöd i IOK och hos nästan alla världens regeringar.

Eunice Shriver gick längre än så. Hon lyckades intressera nästan alla stora amerikanska olympier för Special Olympics. Jesse Owens är fortfarande den störste och han engagerade sig i flera år för organisationen. Namn som Rafer Johnson, tiokampssegrare i Rom-OS 1960 och Sheila Young, som vann OS-guld i skridsko 1972, är ett par av dem som kan nämnas i en lång, lång rad.

När Irland och Dublin stolt arrangerade Special Olympics världsspel år 2004 var det Muhammad Ali och ingen annan som invigde spelen. Ali var stolt - hans anfader utvandrade till Amerika via Irland en gång. Eunice Kennedy-Shrivers familj består av megakändisar i USA. Ett par av de mest kända är maken Sargent Shriver, 94, som var George McGovern's parhäst i presidentvalet 1972, dottern Maria Owing-Shriver som är gift med Kaliforniens populära guvernör Arnold Schwarzenegger. Alla har de hjälpt Eunice Shriver med jobbet för Special Olympics. Men den största insatsen gjorde hon själv.

Conny Lindell

RÄTT SVAR

till Ingels citat frågor på sista sista sidan

Citat nr 1 – Sixten Jernberg. (Sixten vann ändå ett guld och ett silver i längdskidåkning vid OS i Squaw Valley 1960.)

Citat nr 2 – Alberto Tomba. (Den italienske utförsåkaren på frågan om sitt träningsupplägg inför OS i Albertville 1992. Vid OS 1988 hade han vunnit dubbla guld. 1992 vann han "bara" ett guld och ett silver.)

Citat nr 3 – Francisco Fernández Ochoa. (Spanjoren vann helt sensationellt OS-guldet i slalom i japanska Sapporo 1972. Inte minst han själv var överraskad...)

Citat nr 4 – Tomas Gustafson. (Tomas blev dubbel OS-guldmedaljör på skridsko i Calgary

1988. För att beskriva den glädje han kände var han tvungen att skriva en dikt, som världspresen fick ta del av...)

Citat nr 5 – Katarina Witt. (Östtyskan vann damernas konståkning 1984 och 1988. Tio år senare vek hon ut sig i Playboy. Det var det 1998 års julnummer av tidningen och den tyska upplagan av tidningen sålde slut på bara några timmar.)

Citat nr 6 – Per Elofsson. (Den svenske skidåkaren kommenterade Johann Mühlegg, som fälldes för dopning i Salt Lake City 2002. Elofsson fick sedan en bronsmedalj i efterhand...)

Citat nr 7 – Magdalena Forsberg. ("Magda" var mycket glad och nöjd med sina två bronsmedaljer 2002.)

forts. nästa sida

Simmare och simhoppare efterlyses

SOF-medlemmen Carl-Johan Johansson i Harlösa efterlyser porträtt, att användas på SOK:s hemsida, på följande olympier som tävlat i simning / simhopp. Om någon har tips - hör av er till Carl-Johan på E-post: carl-johan@harlosa.com eller ring 046-61531

Efternamn	Tilltalsnamn	Alla förnamn	Förening	OS
Andersson-Cordes	Elsa	Elsa Helena	Stockholms KK	1912
Appelqvist	Ernfrid	*Ernst Oskar Ernfrid	Stockholms KK	1912
Carlsson	Alvin	*Alvin Herman	Malmö SS	1912
Collin	Gustav	*Carl Gustav Adolf	Stockholms KK	1912
Dose-Dorse	Oscar	*Oscar Robert	S 02, Göteborg	1920
Edström	Ester	*Ester Maria	Stockholms KK	1912
Eriksson	Erik		Stockholms KK	1900
Haglund	Nils-Erik	*Nils Erik	Stockholms KK	1912
Hamrén	Oscar	*Bror Oskar Emanuel	Hellas	1912
Hansson	Sven	*Sven	Stockholms KK	1912
Hellquist	Adolf	*Adolf Fredrik	Hellas	1924
Holmer	Elis	*Sven Elis	Göteborgs SK	1912
Horn	Gustaf	*Lars Gustaf	Eskilstuna SS	1928
Johansson	Alfred	*Johan Alfred Emanuel	Stockholms KK	1912
Lundevall	Hugo	*Knut Hugo Valfrid	SK Neptun	1912
Lundgren-Heijkensköld	Karin	*Karin	Göteborgs Damers SK	1912
Löfberg	Hilmer	*Hilmer	Stockholms KK	1908
Malmström	Karl	*Karl Fritiof	S 02, Göteborg	1908
Norelius	Charles	*Bror Charles	Stockholms KK	1906
Nylund	Tore	*Sven Tore	Hellas	1912
Persson	Wilhelm	*Gustav Vilhelm	Stockholms KK	1908
Spångberg	Arvid	*Arvid Fredrik	SK Neptun	1908
Stefenson	Jens	*Jens Harald	Örebro SS	1912
Sundman	Gunnar	*Gunnar Isidor	Stockholms KK	1912
Wingqvist	Gunnar	*Axel Gunnar	Stockholms KK	1908

Forts. från föreg. sida

Citat nr 8 – Peter Forsberg. (Om den fantastiska "Foppa"-straffen som 1994 gav OS-guld i ishockey efter finalvinst mot Kanada.)

Citat nr 9 – Peggy Fleming. (Den store amatörföreläsaren och IOK-presidenten Avery Brundage, 80 år, delade 1968 i Grenoble ut guldmedaljen i damernas konståkning till 19-åriga amerikanskan Peggy Fleming. Brundage gav som brukligt alla medaljörer en liten kyss. På presskonferensen efteråt fick Peggy en som hon tyckte underlig fråga: Hur kysste han?", men hon gav ett avväpnande svar.)

Citat nr 10 – Thomas Wassberg. (Grabbjäveln som Wassberg 1984 gratulerade var Gunde Svan, som i Sarajevo vann två guld, ett silver och ett brons.)

Citat nr 11 – Nicklas Lidström. (Detroitbacken sköt det avgörande 3-2- målet i ishockeyfinalen mot Finland i Turin 2006.)

Citat nr 12 – Matti Nykänen. (Backhoppningens suverän från Finland kommenterade engelsmannen "Eddie the Eagle" Edwards medverkan i OS i Calgary 1988. Nykänen vann där tre guld medan Edwards kom sist.)

Helena fick Victoriapriset

Skidskytten Helena Jonsson, Helgum, Sollefteå och Östersund fick som tredje skidskytt Victoriastipendiet. Utdelningen skedde som vanligt på Kronprinsessan Victorias födelsedag, 14 juli.

Både Magdalena Forsberg och Anna Carin Olofsson har tidigare fått priset.

När Helena kompletterade sitt VM-guld med en dramatisk totaltriumf i världscupen trodde man att bragdguldet var klart. Men simvärdsmästarinnan Sarah Sjöström blir en tuff konkurrent. Kanske måste Helena slå till i OS för att det äntligen skall bli ett bragdguld till skidskytte.

OS-annolika historier

OS-annolika historier, bokförlaget Semic 2009, har sammanställts av SOF-medlemmen Janne Adeen i Kalmar. Han skriver i inledningen följande:

De olympiska spelens historia är inte konstant utan måste ständigt skrivas om. Denna tes var utgångspunkten när jag beslöt att författa en personlig historik över OS 1896-2000 och nu, åtta år senare, är det dags för en uppdaterad version.

Det brukar heta att eftervärlden bara minns de olympiska mästarna fast det stämmer nog inte riktigt. Visst kommer vi ihåg många mästare - flera av dem finns representerade mel-

lan pärmarna i boken - men jag vill också berätta om förlorarna, favoriterna som föll, de ständiga tvåorna och de som var så nära men inte nådde

ända fram. Eller gjorde de det? Ibland vet man inte ens vem som egentligen vann.

OS-historien är full av märkliga, lustiga, dråpliga och ibland tragiska episoder, OSannolika och oföreglömliga historier. De är väl värda att samlas ihop och berättas tycker jag. Mitt enda syfte är att underhålla men läsaren får samtidigt lära sig en hel del om de olympiska spelens anrika och spännande historia.

Med tanke på att detta nr av SOF-Bulletinen innehåller en hinderspecial väljer vi här att återge en av historierna i boken - Norrmannen friade hindervinnaren:

Hinderlopp har en förmåga att bli dramatiska. I Melbourne 1956 var den brittiske sensationsmannen Christopher Brasher först över mållinjen men snart var glädjen över Storbritanniens första OS-guld i löpning sedan Berlin 1936 förbytt i skam och nesa.

En bandomare anmälde Brasher för ojust löpning. Han skulle ha trängt norske farthållaren Ernst Larsen och tvåan Rozsnyoi från Ungern utropades som segrare. Brasher väjdade då personligen till domarjuryn samtidigt som den brittiske ledaren Jack Crump lämnade in en motprotest. Prisutdelningen sköts upp medan juryn överlade. Alla inblandade parter hördes och sedan norrmannen Larsen bedyrat att han inte hindrats av Brashers löpning så ändrades resultatet. Brasher fick sitt välförtjänta guld och överst på pris pallan skickade han nog en tacksam tanke till sportsmannen Ernst Larsen.

Vem sade vad?

Lars Ingels, författare till boken "På snö och is, boken om vinterspelen. Från Chamonix 1924 till Vancouver 2010." har från sin 296-sidiga bok plockat ut tolv citat från tolv kända vinterolympier. Men vem sade vad? Para hop rätt namn med rätt citat. De rätta svaren finns

Namnen:

Per Elofsson

Peggy Fleming

Magdalena Forsberg

Peter Forsberg

Tomas Gustafson

Sixten Jernberg

Nicklas Lidström

Matti Nykänen

Alberto Tomba

Francisco Fernández Ochoa

Thomas Wassberg

Katarina Witt

Citaten:

1. Det borde vara skottpengar på folk som ordnar skidtävlingar drygt 2000 meter över havet.
2. Jag har ökat från tre kvinnor före klockan fem till fem kvinnor före klockan tre.
3. Det är ungefär som om en japan skulle vinna i tjuvfäkning.
4. Some say we must have to sweat.
But, oh, they must forget
How nice it is to lay in the sun.
Oh, I want to have some fun.
5. Uppmärksamheten var nästan som att vinna en tredje olympisk guldmedalj.
6. Så där fort ska det inte gå att åka.
7. Det verkar nästan som jag är minst besviken av alla
8. Jag fick bara för mig att jag skulle göra den. Jag skjuter ju så dåligt så jag var ju tvungen att hitta på något speciellt
9. Han var en amatör.
10. Grattis, grabbjävel, du har tagit medalj i alla lopp.
11. Det kändes i hela kroppen att det skulle bli mål.
12. Jag har inget emot att han är med, varje sport behöver sina clowner.